

Pedagogická
fakulta
Faculty
of Education

Jihočeská univerzita
v Českých Budějovicích
University of South Bohemia
in České Budějovice

Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích

Pedagogická fakulta

Katedra matematiky

Bakalářská práce

Sbírka řešených příkladů z finanční
matematiky pro SŠ - finanční úvěrové a
pojistné produkty, práva spotřebitele

Vypracoval: Jakub Maršán

Vedoucí práce: RNDr. Vladimíra Petrášková, Ph.D.

České Budějovice, 2014

Prohlášení

Prohlašuji, že svoji bakalářskou práci na téma Sbíрка řešených příkladů z finanční matematiky pro SŠ- finanční úvěrové a pojistné produkty, práva spotřebitele jsem vypracoval samostatně pouze s použitím pramenů a literatury uvedených v seznamu citované literatury.

Prohlašuji, že v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb. v platném znění souhlasím se zveřejněním své bakalářské práce, a to v nezkrácené podobě, elektronickou cestou ve veřejně přístupné části databáze STAG provozované Jihočeskou univerzitou v Českých Budějovicích na jejích internetových stránkách, a to se zachováním mého autorského práva k odevzdanému textu této kvalifikační práce. Souhlasím dále s tím, aby toutéž elektronickou cestou byly v souladu s uvedeným ustanovením zákona č. 111/1998 Sb. zveřejněny posudky školitele a oponentů práce i záznam o průběhu a výsledku obhajoby kvalifikační práce. Rovněž souhlasím s porovnáním textu mé kvalifikační práce s databází kvalifikačních prací Theses.cz provozovanou Národním registrem vysokoškolských kvalifikačních prací a systémem na odhalování plagiátů.

V Českých Budějovicích, 25.2.2014

.....

Poděkování

Chtěl bych poděkovat RNDr. Vladimíře Petráškové, Ph.D., vedoucí mé bakalářské práce za vedení, připomínky a čas, který mi věnovala. Mé poděkování patří též mé rodině a blízkým přátelům za podporu a pomoc během studia.

Anotace v českém jazyce

Cílem práce je vytvořit sbírku řešených příkladů z finanční matematiky, která bude určena pro studenty středních škol. Řešené příklady budou zaměřeny na následující témata: spotřebitelské úvěry (bankovní, nebankovní), splátkový prodej, hypoteční úvěry (klasická hypotéka, americká hypotéka), pojištění, práva spotřebitele.

Annotation

The aim of the thesis is to create a portfolio with solved exercises of financial mathematics, which will be designed for high school students. Solved exercises will focus on the following topics: consumer loans (bank, non-bank), installment sale, mortgage loans (vintage mortgage, american mortgage), insurance, consumer rights.

OBSAH

1. ÚVOD	6
2. SPOTŘEBITELSKÉ ÚVĚRY	7
2.1 BANKOVNÍ SPOTŘEBITELSKÉ ÚVĚRY	7
2.2 NEBANKOVNÍ SPOTŘEBITELSKÉ ÚVĚRY	7
2.3 ÚČELOVÉ A NEÚČELOVÉ SPOTŘEBITELSKÉ ÚVĚRY	8
2.4 ROČNÍ PROCENTNÍ SAZBA NÁKLADŮ (RPSN)	9
3. SPLÁTKOVÝ PRODEJ	11
3.1 VARIANTY SPLÁCENÍ ÚVĚRU	11
4. HYPOTEČNÍ ÚVĚRY	13
4.1 KLASICKÁ HYPOTÉKA	14
4.2 AMERICKÁ HYPOTÉKA	15
5. POJIŠTĚNÍ	16
5.1 ŽIVOTNÍ POJIŠTĚNÍ	16
5.1.1 KAPITÁLOVÉ ŽIVOTNÍ POJIŠTĚNÍ	16
5.1.2 INVESTIČNÍ ŽIVOTNÍ POJIŠTĚNÍ	17
5.1.3 DŮCHODOVÉ ŽIVOTNÍ POJIŠTĚNÍ	18
5.1.4 RIZIKOVÉ ŽIVOTNÍ POJIŠTĚNÍ	18
5.2 NEŽIVOTNÍ POJIŠTĚNÍ	19
5.2.1 ÚRAZOVÉ POJIŠTĚNÍ	19
5.2.2 POJIŠTĚNÍ DOMÁCNOSTI	20
5.2.3 POJIŠTĚNÍ NEMOVITOSTI	20
5.2.4 POJIŠTĚNÍ VOZIDEL	21
5.2.4.1 POVINNÉ RUČENÍ	21
5.2.4.2 HAVARIJNÍ POJIŠTĚNÍ	21
5.2.5 CESTOVNÍ POJIŠTĚNÍ	22
5.2.6 POJIŠTĚNÍ ZÁRUKY PRO PŘÍPAD ÚPADKU CK	22
6. PRÁVA SPOTŘEBITELE	23
6.1 REKLAMACE SPOTŘEBNÍHO ZBOŽÍ	23
6.2 REKLAMACE POTRAVIN	23
6.3 NEKALÉ OBCHODNÍ PRAKTIKY	24

7. ŘEŠENÉ PŘÍKLADY	25
7.1 SPOTŘEBITELSKÉ ÚVĚRY	25
7.2 SPLÁTKOVÝ PRODEJ	32
7.3 HYPOTEČNÍ ÚVĚRY	38
7.4 POJIŠTĚNÍ	48
7.5 PRÁVA SPOTŘEBITELE	58
8. DALŠÍ PŘÍKLADY K PROCVIČENÍ	63
8.1 SPOTŘEBITELSKÉ ÚVĚRY	63
8.2 SPLÁTKOVÝ PRODEJ	70
8.3 HYPOTEČNÍ ÚVĚRY	74
8.4 POJIŠTĚNÍ	82
8.5 PRÁVA SPOTŘEBITELE	87
9. ZÁVĚR	92
10. LITERATURA A ZDROJE	93

1. ÚVOD

V této bakalářské práci jsem se věnoval finanční matematice se zaměřením na finanční úvěrové a pojistné produkty, práva spotřebitele. Cílem bakalářské práce je vytvořit sbírku řešených příkladů z finanční matematiky, která bude určena pro studenty středních škol. Řešené příklady budou zaměřeny na spotřebitelské úvěry (bankovní, nebankovní), splátkový prodej, hypoteční úvěry (klasická hypotéka, americká hypotéka), pojištění a práva spotřebitele.

První část práce je věnována objasnění jednotlivých finančních úvěrových a pojistných produktů, kterými se v práci zabývám. Každý produkt je představen. V práci jsou popsány současné charakteristiky produktů.

V druhé části práce jsou uvedeny řešené příklady ke zkoumané problematice. Příklady jsou rozčleněny do tří kategorií. Základní příklady řešené s využitím předložené teorie. Složitější příklady – k jejich vyřešení je nutno dopočítat určité údaje, porovnat dva různé produkty, rozhodovat se v reálných životních situacích.... Praktické příklady – jejich vyřešení je založeno na schopnosti práce s tabulkami, reklamními letáky, ... - zpracování a interpretace získaných dat.

Řešené příklady jsou doprovázeny slovním komentářem, který vysvětluje jednotlivé postupy a objasňuje určité početní operace a kroky.

Ve třetí části práce jsou uvedeny příklady na procvičení daného učiva, které využívají uvedené teorie v první části a vycházejí z řešených příkladů v části druhé.

2. SPOTŘEBITELSKÉ ÚVĚRY

V této kapitole je čerpáno především z Petrášková, Horváthová [4], Petrášková, Hašek [5], <http://www.finance.cz/> [1], <http://finexpert.e15.cz> [10], <http://www.mesec.cz/> [11] a <http://www.penizeamy.cz/> [14], .

Spotřebitelský úvěr je typ úvěru určený ke krytí nepodnikatelských účelů. Využívá se k nákupu spotřebního zboží, automobilu, vybavení a modernizaci domácnosti, dovolené, úhradu nákladů studia (tuzemského i zahraničního) a hobby (sport, sběratelství,...), či na splacení závazků mezi občany. Jde o krátkodobé a střednědobé úvěry s pevnou úrokovou mírou, dlouhodobé úvěry se využívají jen zřídka při vyšší vypůjčené částce.

Spotřebitelské úvěry poskytují bankovní i nebankovní instituce.

2.1 BANKOVNÍ SPOTŘEBITELSKÉ ÚVĚRY

Mezi bankovní instituce patří např.

- Česká spořitelna,
- ČSOB,
- Komerční banka,
- GE money bank,
- Raiffeisenbank.

Jejich podmínky poskytnutí úvěru jsou složitější (zajištění úvěru, dostatečně vysoký zdroj příjmu, ...), schválení spotřebitelského úvěru trvá delší dobu, vyšší minimální vypůjčená částka od 20 000 Kč, ale úrokové sazby jsou nižší než u nebankovních spotřebitelských úvěrů.

2.2 NEBANKOVNÍ SPOTŘEBITELSKÉ ÚVĚRY

Zatímco u *nebankovních společností* je získání úvěru jednodušší (většinou bez ručitele), úvěr můžeme získat do několika hodin po podání žádosti, vypůjčená částka se může pohybovat již od 3 000 Kč, ale úrokové sazby jsou výrazně vyšší než u bankovních spotřebitelských úvěrů.

Poskytovatelé nebankovních úvěrů:

- Provident Financial,
- Home Credit ,
- COFIDIS,
- Cetelem ČR,
- ESSOX.

2.3 ÚČELOVÉ A NEÚČELOVÉ SPOTŘEBITELSKÉ ÚVĚRY

Spotřebitelské úvěry rozdělujeme na *účelové (bezhotovostní* – poskytovány na předem známý produkt) a *neúčelové (hotovostní* – není vyžadováno doložení využití úvěru).

	<i>Účelové úvěry</i>	<i>Neúčelové úvěry</i>
<i>Minimální výše úvěru</i>	50 000 Kč – 100 000 Kč	5000 Kč – 50 000 Kč
<i>Maximální výše úvěru</i>	500 000 Kč – 2 000 000 Kč	50 000 Kč – 1 000 000 Kč
<i>Minimální doba splácení</i>	6 měsíců – 24 měsíců	6 měsíců – 24 měsíců
<i>Maximální doba splácení</i>	60 měsíců – 144 měsíců	52 měsíců – 120 měsíců
<i>Úroková míra (% p.a.)</i>	5,9 - 13,38 %	6,9 - 17,57 %
<i>Poplatek za správu a vedení úvěru (měsíčně)</i>	0 Kč - 150 Kč	0 Kč - 150 Kč
<i>Poplatek za schválení a poskytnutí úvěru</i>	0 Kč až 1% z úvěru	0 Kč až 1,5% z úvěru
<i>RPSN od (% p.a.)</i>	8,1 – 13,14 %	8,1 – ,18,74 %

Tab.2 – 1 Parametry účelových a neúčelových úvěrů [32], [33]

Poznámka:

V současné době úvěrové společnosti začínají ustupovat od uvádění poplatků spojených s úvěrem a zahrnují je přímo do výše splátky.

Předtím než si půjčíme peníze, měli bychom se sami sebe zeptat, zda opravdu si potřebujeme peníze půjčit, zda nemůžeme najít jiné řešení než je spotřebitelský úvěr. Sice úvěrem můžeme rychle a poměrně snadno získat i větší obnos peněz, ale stále musíme mít na paměti, že zaplatíme mnohem více než jen půjčenou částku, ale také RPSN.

Pokud si opravdu musíme vzít spotřebitelský úvěr, měli bychom předtím prozkoumat trh (zjistit za jakých podmínek nám společnost úvěr poskytne, porovnávat nabídky podle RPSN,...). Důležité je smlouvu před uzavřením důkladně prostudovat včetně všech částí a příloh, na které odkazuje. Musíme si dát pozor na výši částky, kterou od společnosti dostaneme a na splátky, které budeme muset platit, obzvlášť zda je uvedena výše poslední splátky. Jeden z nejdůležitějších bodů ve smlouvě je možnost úpravy podmínek při neschopnosti splácet (zdravotní problémy, ztráta zaměstnání, nenadálé výdaje). Pokud je smlouva podezřelá třeba i pro příliš jednoduché získání úvěru, je lepší ji neuzavírat.

V současné době se spotřebitelské úvěry používají i ke koupi automobilu, na rozdíl od leasingu má výhodu v tom, že pokud dojde k nehodě, má vlastník nárok na pojistné plnění, automobil mu zůstane a může jej prodat na náhradní díly. Zatímco v případě leasingu splácíme půjčku i nadále, ale přijdeme i o automobil, který je do splacení dlužné částky majetkem leasingové společnosti.

Podle průzkumu společnosti STEM z listopadu 2012 vyplývá, že některý druh úvěru splácí 46% domácností. Spotřebitelský úvěr využilo minimálně jednou téměř 70 % obyvatel ČR (od 18 do 59 let), 35% obyvatel ČR využila spotřebitelský úvěr opakovaně.

2.4 ROČNÍ PROCENTNÍ SAZBA NÁKLADŮ (RPSN)

Výše jsme se již zmínili o ukazateli RPSN. Co ukazatel RPSN vlastně znamená? Tento ukazatel vyjadřuje nákladovost úvěru, pomáhá spotřebiteli vyhodnotit výhodnost či nevýhodnost daného úvěru (čím je RPSN vyšší, tím je úvěr nevýhodnější). Zohledňuje výši jednotlivých částek (splátka, poplatky,...) i dobu, kdy došlo k platbám těchto částek.

Dle zákona č. 321/2001 Sb. platného od 1. ledna 2002 jsou poskytovatelé úvěrů povinni uvádět RPSN, vyjma úvěrů zaměřených na výstavbu, rekonstrukci nebo údržbu nemovitosti, úvěr se splatností do 3 měsíců nebo do 12 měsíců s nejvýše čtyřmi splátkami a úvěr nižší než 5 000 Kč nebo vyšší než 800 000 Kč, kde RPSN být uvedena nemusí.

Vzorec pro výpočet RPSN je uveden ve Směrnici evropského parlamentu a rady 2008/48/ES z roku 2008 [34]:

$$V = \sum_{k=0}^m \frac{a_k}{(1+i)^{t_k}}, \quad (1)$$

kde

V ... výše půjčky,

k ... číslo splátky nebo platby poplatníků,

m ... počet splátek,

a_k ... výše k – té poskytnuté půjčky (může obsahovat i poplatky spojené s půjčkou),

t_k ... interval, vyjádřený v počtu roků a ve zlomcích roku, ode dne poskytnutí půjčky do dnů splátek nebo úhrad poplatků,

i ... hledaná RPSN vyjádřená jako desetinné číslo

Případně můžeme použít k výpočtu RPSN internetové kalkulačky zveřejněné na Interetu (např. viz [26])

3. SPLÁTKOVÝ PRODEJ

V této kapitole je čerpáno především z Petrášková, Horváthová [4], <http://www.hypoteky-online.cz/> [19], <http://www.finance.cz/> [18].

Při nedostatku financí se využívá splátkový prodej k snadnému nákupu požadovaného zboží. Zákazník zaplatí jen určitou procentní část (akontace) z celkové hodnoty zboží. Akontace nejčastěji činí kolem 10% z celkové částky - liší se dle výše úvěru a podmínek vybrané splátkové společnosti, při úvěru do 20 000 Kč může být akontace i 0 %. A zbytek celkové sumy je uhrazen pomocí splátek. Princip tohoto nákupu spočívá v odkoupení požadovaného zboží splátkovou společností, která nám ji odprodá na základě uzavřené smlouvy v obchodu. Úvěr je poskytnut občanu ČR staršímu 18-ti let s trvalým pracovním poměrem, k uzavření smlouvy je zapotřebí doložení pouze 2 dokladů totožnosti. Splátkový prodej se nejčastěji používá k nákupu elektroniky, spotřebního zboží, nábytku,... Splátkové společnosti nabízejí možnost **pojištění**, které při pracovní neschopnosti, plné invaliditě, úmrtí, ztrátě zaměstnání, pomůže klientovi splácet dlužnou částku. Částka hrazená na pojistné je procentní část z měsíční splátky.

3.1 VARIANTY SPLÁCENÍ ÚVĚRU

Varianta „1/10“

Zákazník zaplatí při koupi zboží 10% (1/10) z jeho ceny a během následujících 10 měsíců platí splátky ve výši 10% z ceny zboží. RPSN je 26,3%.

Varianta „10+“

Zákazník zaplatí při koupi 10% z ceny zboží. Poté splácí 22 měsíců, přičemž měsíční splátka je 5% z ceny zboží. RPSN je 24,1%.

Varianta „0 % + 11 x 10 %“

Zákazník při koupi zboží nezaplatí žádnou částku. Následujících 11 měsíců bude splácet 10 % z ceny zboží. Tomuto úvěru odpovídá RPSN 21,31 %.

Varianta „Zdarma 6“

Zákazník při koupi zboží nemusí platit nic, a pokud cenu zaplatí do 6 měsíců, nemusí zaplatit žádný úrok. Pokud zboží nezaplatí do 6 měsíců, splácí následujících 36 měsíců. Splátka činí 4% z ceny zboží. RPSN při nesplacení do 6 měsíců činí 28,6 %.

Varianta „Úvěr zdarma“

Zákazník si při koupi zboží může vybrat z následujících variant:

- akontace 30 % + 4 splátky
- akontace 40 % + 4 nebo 5 splátek
- akontace 50 % + 4, 5 nebo 6 splátek

Ve všech případech je RPSN 0 %.

4. HYPOTEČNÍ ÚVĚRY

V této kapitole je čerpáno především z Petrášková, Horváthová [4], Petrášková, Hašek [5], <http://www.hypoteky-online.cz/> [19], <http://www.finance.cz/> [20], [21].

Hypoteční úvěry se řadí mezi nejlevnější způsoby financování bydlení. Jeho splacení je garantováno zástavním právem k nemovitosti (dům, byt, pozemek,...), kterou již žadatel vlastní, nebo nemovitostí, kterou tímto úvěrem získá – při nesplacení úvěru se zastavená nemovitost stává majetkem banky.

Výše úrokové sazby závisí na typu hypotéky, délce splácení a na době fixace úrokové sazby. Fixace stanovuje dobu, kdy se úroková sazba nemění (výše splátky je konstantní). Délka fixace je 1 - 20 let, po jejím vypršení může dlužník splatit hypotéku nebo její část bez sankcí. Při krátkodobé době fixace je úroková sazba nižší než při dlouhodobé fixaci. S délkou hypotečního úvěru také roste úroková sazba. Nejčastěji využívané jsou **anuitní splátky** (výše splátek se v čase nemění, může se měnit jen se změnou úrokové sazby), zatímco při **splátkách progresivních** roste jejich výše v čase, u **degresivních splátek** jejich výše v čase klesá.

Anuitní splátky se skládají ze dvou částí z úmoru (snižuje dlužnou částku u banky) a úroku. Anuita je stále stejná, ale výše úroku a úmoru se v průběhu splácení mění (podíl úroku klesá, zatímco výše úmoru roste).

Díky výši poskytovaného úvěru požadují banky řadu dokladů typu průkaz totožnosti, doklady o majetkových poměrech, o závazcích, o příjmu, k nemovitosti a speciální doklady dle využití hypotéky (koupě nemovitosti, stavba nebo rekonstrukce nebo splacení jiného úvěru).

4.1 KLASICKÁ HYPOTÉKA

Řadí se mezi účelové úvěry, tj. dopředu je již sjednán účel úvěru. Klasická hypotéka se využívá na investování do nemovitostí a financování bydlení.

Základní charakteristika

- dlouhodobý úvěr (délka splácení až 4 – 45 let) – délka splatnosti hypotéky je ovlivněna věkem žadatele a to tak aby v roce splatnosti bylo žadateli nejvýš 70 let,
- úroková míra se pohybuje kolem 2,95 – 8,5 %, záleží na délce fixace, výši úroku a délce splácení,
- hypotéky jsou poskytovány obvykle do 85 % hodnoty zastavené nemovitosti, můžeme se setkat s nabídkami na hypoteční úvěr ve výši 100 % hodnoty zastavené nemovitosti,
- minimální výše úvěru je od 100 000 Kč,
- poskytnutí úvěru je spojeno i s dalšími výdaji (poplatky) za vyřízení hypotéky, za vedení účtu (platí se měsíčně po celou dobu splácení), poplatek za odhad ceny nemovitosti a pojištění nemovitosti (banky vyžadují po dobu splácení úvěru),
- finanční prostředky jsou čerpány bezhotovostně (z úvěru jsou propláceny faktury nebo zaplacená částka na bankovní účet prodávajícího),
- zaplacené úroky může dlužník odečíst ze základu daně z příjmů a to až do výše 300 000 Kč,
- dlužník může hypotéku mimořádně umořit nebo splatit po uplynutí fixace, jinak je splátka penalizována.

4.2 AMERICKÁ HYPOTÉKA

Jedná se o neúčelový úvěr, který žadatelé mohou využít na cokoliv, nejčastěji se úvěr používá k nákupu automobilu, spotřebního zboží, služby osobní potřeby.

Základní charakteristika

- dlouhodobý úvěr (délka splácení 1 – 25 let) - délka splatnosti hypotéky je ovlivněna věkem žadatele a to tak aby v roce splatnosti bylo žadateli nejvýš 70 let,
- úroková míra je vyšší než u klasické hypotéky (5,69 – 11,43 %), přesto je výhodnější (nižší úroková míra, delší doba splatnosti) než klasický spotřebitelský úvěr,
- hypotéky jsou poskytovány obvykle do 70 % hodnoty zastavené nemovitosti, ve výjimečných případech až 80 % hodnoty zastavené nemovitosti,
- minimální výše úvěru se pohybuje od 100 000 Kč,
- poskytnutí úvěru je spojeno i s dalšími výdaji (poplatky) za vyřízení hypotéky, za vedení účtu (platí se měsíčně po celou dobu splácení), poplatek za odhad ceny nemovitosti a pojištění nemovitosti (banky vyžadují po dobu splácení úvěru),
- zaplacené úroky nejsou odčitatelnou položkou ze základu daní z příjmů,
- možnost využití mimořádné splátky bez penalizace.

5. POJIŠTĚNÍ

Pojištění je smlouva mezi pojištěncem a pojišťovnou, která slouží ke krytí velkých škod. Pojištění slouží jako ochrana proti důsledkům neočekávaných událostí, znamená přenesení zodpovědnosti rizika na pojišťovnu. Pojišťovna se zavazuje k výplatě pojistného plnění v případě, že nastane sjednaná pojistná událost.

Při uzavírání pojistné smlouvy je důležité mít na vědomí, že pojišťovny jsou komerční instituce, kterým jde v první řadě o zisk, proto je důležité důsledně prostudovat pojistné podmínky, včetně všech výjimek a dodatků. Druh pojistky musí vycházet z příjmů domácnosti.

V této kapitole je čerpáno především z <http://www.finance.cz/pojisteni/> [25], Petrášková, Hašek [5] a Cipra [8].

5.1 ŽIVOTNÍ POJIŠTĚNÍ

5.1.1 Kapitálové životní pojištění

Toto životní pojištění zahrnuje pojištění pro případ smrti nebo dožití. Pojistná částka může být pro obě rizika stejná nebo si klient volí zvlášť pojistnou částku pro případ smrti a zvlášť pojistnou částku pro případ dožití. Sjednaná pojistná částka pro případ dožití je včetně garantovaného zhodnocení státem a její maximální výši určuje Česká národní banka (TÚM – technická úroková míra). Toto pojištění uzavírají klienti, kteří chtějí zabezpečit své blízké pro případ smrti nebo chtějí dlouhodobě zhodnocovat finanční prostředky, které zaručují danou částku pro případ dožití. Pro maximální zhodnocení se doporučuje uzavřít pojištění na 10 a více let. Z části zaplaceného pojistného se odečtou náklady na krytí pojistné ochrany a poplatky (nezhodnocují se). Zbývající část pojistného je použita na tvorbu rezervy pojištění (zhodnocují se).

Výhody:

- garantovaná pojistná částka pro případ smrti nebo dožití
- garantované minimální zhodnocení finančních prostředků (TÚM) – od roku 2013 činí její výše 1,9 %

- rozšíření rozsahu pojistné ochrany formou různých připojištění
- daňová uznatelnost zaplaceného pojistného (pokud doba trvání pojištění je nejméně 5 let a v době vypršení smlouvy pojištěný dosáhne minimálně věku 60 let)

Nevýhody:

- nelze libovolně měnit nastavení pojištění
- nelze aktivně ovlivňovat tvorbu kapitálové hodnoty pojištění

5.1.2 Investiční životní pojištění

Investiční životní pojištění je kombinací pojištění pro případ smrti s investováním pojistného do podílových fondů (přináší nejvyšší zhodnocení, ale investiční riziko nese klient). Klient si vybírá z nabídky investičních fondů, které se liší předpokládanou mírou zhodnocení finančních prostředků a mírou rizika. Klient může změnit poměr finančních prostředků mezi pojistnou ochranou a zhodnocením finančních prostředků v závislosti na volbě výše pojistné částky a výše pojistného. Uhrazené pojistné je rozděleno na 2 části – nakoupení podílových jednotek, které se zhodnocují a náklady na krytí pojistné ochrany a poplatků (nezhodnocují se). Pro maximální zhodnocení a minimalizaci investičních rizik se doporučuje uzavřít pojištění na 10 a více let.

Výhody:

- rozšíření rozsahu pojistné ochrany formou různých připojištění
- kdykoli lze měnit nastavení pojištění a rozsah pojistné ochrany
- možnost aktivně měnit investiční strategii během trvání pojištění
- průběžně sledovat zhodnocení spořicí složky pojištění
- vkládat a čerpat finanční prostředky i během trvání pojištění
- daňová uznatelnost zaplaceného pojistného (pokud doba trvání pojištění je nejméně 5 let a v době vypršení smlouvy pojištěný dosáhne minimálně věku 60 let)

Nevýhody:

- není garantována výše zhodnocení
- není garantována pojistná částka při dožití

5.1.3 Důchodové životní pojištění

Pojišťovna po uplynutí pojistné doby vyplácí pojistné plnění klientovi formou pravidelného důchodu nebo jednorázově. Sjednaná pojistná částka obsahuje garantované zhodnocení (TUM). Pro maximální zhodnocení se doporučuje uzavřít pojištění na 10 a více let, délka trvání je závislá na vůli klienta, přičemž vypršení pojištění bývá stanoveno na věkovou hranici klienta 50 - 70 let. Pojišťovny protiinflačním programem zaručují ochranu hodnoty peněz (s inflací se zvyšuje i pojistné). Ze zaplaceného pojistného jsou odečteny náklady na krytí pojistné ochrany a poplatky (nezhodnocují se). Zbývající část pojistného je použita na tvorbu rezervy pojištění (zhodnocuje se).

Výhody:

- garantovaná výplata sjednané pojistné částky
- garantované minimální zhodnocení finančních prostředků (TÚM)
- rozšíření rozsahu pojistné ochrany formou různých připojištění
- daňová uznatelnost zaplaceného pojistného

Nevýhody:

- nelze libovolně měnit nastavení pojištění
- nelze aktivně ovlivňovat tvorbu kapitálové hodnoty pojištění

5.1.4 Rizikové životní pojištění

Rizikové životní pojištění se výrazně odlišuje od předešlých pojištění. Výhradně zahrnuje pojištění pro případ smrti. Pokud klient ukončí smlouvu, není mu vyplaceno žádné plnění (rizikové životní pojištění neobsahuje spořicí složku). Zaplacené pojistné je zcela spotřebováno na krytí pojistné ochrany a poplatky. Pojištění se uzavírá podle individuálních potřeb klienta. Klienti tento druh pojištění uzavírají pro zabezpečení svých blízkých v případě smrti nebo jako vinkulace ve prospěch jiného subjektu.

Výhody:

- garantovaná pojistná částka pro případ smrti
- rozšíření rozsahu pojistné ochrany formou různých připojištění
- sjednání pevné nebo klesající pojistné částky
- sjednání pojištění již na dobu 1 roku

Nevýhody:

- neobsahuje spořicí složku
- není daňově uznatelné

Mezi další typy životního pojištění patří *flexibilní (univerzální) životní pojištění, vkladové životní pojištění, ...*

5.2 NEŽIVOTNÍ POJIŠTĚNÍ

5.2.1 Úrazové pojištění

U úrazového pojištění záleží na sjednaném typu pojištění – klient se může pojistit pro případ smrti následkem úrazu, trvalých následků úrazu, tělesného poškození nebo doby nezbytného léčení úrazu v různých kombinacích. Klienti sjednávají toto pojištění pro své zabezpečení v případě úrazu a jeho následků nebo pro zajištění svých blízkých v případě úmrtí následkem úrazu. Zaplacená částka pojistného je zcela spotřebována na krytí pojistné ochrany a poplatky. Délka pojištění je určována individuálními potřebami klienta.

Výhody:

- garantované pojistné částky v pojistné smlouvě
- rozšíření rozsahu pojistné ochrany formou volitelných připojištění
- měnit nastavení pojištění a rozsah pojistné ochrany

Nevýhody:

- neobsahuje spořicí složku
- nesplňuje podmínky daňové uznatelnosti

5.2.2 Pojištění domácnosti

Pojistit lze movité věci, které jsou součástí vybavení domácnosti a zařízení, které slouží k provozu domácnosti. Pojistitelné věci mohou být přímo v bytě, ale i v uzamykatelných nebytových prostorách, které užívá výlučně klient (sklepy, garáže,...). Pojistitelné jsou peníze, klenoty, technika, přístroje, stavební součásti (podlahy, obklady,..). Mimo základní pojištění existují i různá přípojištění. Pojistit lze před požárem, výbuchem, vichřicí, vloupáním, krádeží, zatékáním vody, povodněmi, vytopením,... Výši pojistného ovlivňuje výše pojistné částky, výše sjednané spoluúčasti, místo a poloha bytu.

Výhody:

- možnost sjednání pojištění na novou cenu hodnoty majetku
- poskytnutí slevy za bezeškodní průběh

5.2.3 Pojištění nemovitosti

Pojištění nemovitostí poskytuje pojistnou ochranu nemovitosti a ostatních staveb na pozemku náležejících k této budově před následky škod vzniklých působením živelných pohrom a dalších rizik. Pojistit lze rodinný a bytový dům, chalupu, garáž, příslušenství staveb (bazény, ploty, stavební materiál, ...). Nemovitost lze pojistit i pokud je ve výstavbě. Rizika, před kterými lze pojistit a výše pojistného je podobná jako u pojištění domácnosti.

Výhody:

- možnost sjednání pojištění na novou cenu hodnoty majetku
- možnost sjednání automatické indexace cen - dojde-li během pojistné doby ke zvýšení cen stavebních prací, materiálů a výrobků spotřebovávaných ve stavebnictví alespoň o 6%, zvýší pojistitel automaticky pojistnou částku pro následující pojistné období
- poskytnutí slevy za bezeškodní průběh

Důležité je neplést si pojištění domácnosti a nemovitosti:

Pojištění domácnosti se vztahuje na vnitřní vybavení – nábytek, elektronické přístroje, koberce, oblečení ... (zjednodušeně řečeno, vše co se dá přemístit).

Pojištění nemovitosti obvykle zahrnuje budovu a vše co s ní souvisí – okna, dveře, rozvody vody a elektřiny, (zjednodušeně řečeno, vše co nelze odnést).

5.2.4 Pojištění vozidel

5.2.4.1 Povinné ručení (pojištění odpovědnosti z provozu vozidla)

Poskytuje ochranu pro případ škody způsobené provozem motorového vozidla. Pojištěnce chrání před finančními nároky poškozeného v případě vzniklé škody způsobené provozem vozidla. Pojistná ochrana činí v základním limitu 35 000 000 Kč na každého zraněného nebo usmrceného a 18 000 000 Kč na majetkovou škodu pro všechny poškozené. Pojištění musí ze zákona uzavřít každý vlastník nebo spoluvlastník vozidla (platí pro fyzické a právnické osoby s trvalým pobytem na území ČR).

Pojištění pokrývá škody na věci a nutné náklady na jejich odstranění, škody vzniklé na zdraví, škody z ušlého zisku, náklady na právní zastoupení poškozeného dle zákona 168/1999 Sb. Pojištění se nevztahuje na škody, které řidič způsobí sám sobě nebo osobě „blízké“, v některých případech pojišťovna zpětně požaduje uhrazenou škodu po pojištěnci (dle § 10 - např. po odmítnutí se podrobit dechové zkoušce,...). Výše pojistného ovlivňuje výkon motoru, výše limitu krytí, místo bydliště, věk majitele vozidla, bezeškodní průběh pojištění klienta (systém BONUS/MALUS).

Zelená karta je mezinárodním osvědčením o platnosti povinného ručení.

5.2.4.2 Havarijní pojištění

Smluvní pojištění, které kryje škody vzniklé na vozidle způsobené dopravní nehodou, odcizením vozidla, vandalismem či živelnou událostí a to i škody, které si způsobí sám pojištěnec. Výše pojistného závisí na výši pojistné částky, výši spoluúčasti, stáří, typu, účelu užívání, vybavení a zabezpečení vozidla.

5.2.5 Cestovní pojištění

Typ pojištění, které se uzavírá při cestě do zahraničí. Toto pojištění pokrývá rizika spojená s náhlým onemocněním, úrazem, ztrátou zavazadel, nebo způsobení škody třetí osobě. Výši pojistného ovlivňují oblast, pro kterou je pojištění sjednáno, věk pojištěnce, délka pobytu v zahraničí, účel cesty (turistická, pracovní, sportovní,...). Pojišťovny často spolupracují s asistenčními službami, které zařizují potřebnou pomoc v zemi, kde došlo k pojistné události. Asistenční služby fungují 24 hodin denně v českém jazyce.

5.2.6 Pojištění záruky pro případ úpadku cestovní kanceláře

Pojištění slouží pro ochranu klientů při insolvenční cestovní kanceláře. Ze zákona č. 159/1999 Sb. plyne pro cestovní kanceláře povinnost toto pojištění uzavřít. Pojištění se vztahuje na situace, kdy cestovní kancelář z důvodu svého úpadku - neposkytne zákazníkovi dopravu zahrnutou v ceně zájezdu z místa pobytu v zahraničí do České republiky, nevrátí zákazníkovi zaplacenou zálohu nebo cenu zájezdu v případě, že se zájezd neuskutečnil, nevrátí zákazníkovi rozdíl mezi zaplacenou cenou zájezdu a cenou částečně poskytnutého zájezdu v případě, že se zájezd uskutečnil jen zčásti.

Mezi další typy pojištění patří *pojištění odpovědnosti za škodu, pojištění právní ochrany, pojištění úvěru, pojištění záruky, pojištění různých finančních ztrát vyplývajících (z výkonu povolání, ze ztráty zisku, stálých nákladů, ...).*

6. PRÁVA SPOTŘEBITELE

V této kapitole je čerpáno především z Tomančáková [7].

6.1 REKLAMACE SPOTŘEBNÍHO ZBOŽÍ

Kupní smlouva – každodenním nakupováním jídla, oblečení, jízdenek, elektřiny, vody,... uzavíráme kupní smlouvy. Ze všech druhů smluv vyplývají pro obě strany nějaká práva, ale také závazky a povinnosti.

Záruka – Prodávající odpovídá za kvalitu výrobku, a pokud se na zakoupeném zboží objeví nějaká závada, může kupující zboží reklamovat. Minimální záruční doba u spotřebitelského zboží je 2 roky. Při reklamaci je nutné předložit doklad o zaplacení zboží – účtenka, faktura, paragon,... Každý takový doklad musí obsahovat datum prodeje a potvrzení platnosti dokladu - razítko obchodu a podpis prodávajícího.

Reklamacie – prodávající je povinen kupujícího informovat o rozsahu, podmínkách a způsobu reklamacie. Zboží můžeme reklamovat v jakékoliv prodejně téže firmy, nejen tam kde jsme zboží zakoupili. Možné je reklamovat i zboží zakoupené na internetu. Mimo zboží je možno reklamovat i poskytnutou službu pokud je práce špatně nebo nekvalitně provedena. Reklamacie musí být vyřízena do 30 dnů od jejího uplatnění. Při neodstranitelné vadě zboží má zákazník právo na výměnu zboží. Pokud se závada opakuje, má kupující právo od smlouvy odstoupit. Pokud je zboží poškozené vinou kupujícího nebo pokud se kupující snažil sám závadu odstranit, nemá zákazník nárok na uznání reklamacie.

6.2 REKLAMACE POTRAVIN

Pro reklamaci potravin platí odlišná pravidla – záruční doba je 8 dní. Tzv. mokré potraviny (mléčné výrobky, uzeniny, ...) musí být označeny datem spotřeby, po tomto datu je zboží prošlé a nesmí se prodávat. Tzv. suché potraviny (mouka, sušenky, ...) musí mít na obalu uvedenou minimální trvanlivost. Po vypršení tohoto data lze zboží prodávat ale odděleně od ostatních potravin, musí být označené, že již uplynula minimální trvanlivost a většinou takovéto zboží bývá zlevněno. Prodej pečiva, ovoce, zeleniny či alkoholu se řídí jinými pravidly, nemusí být uvedeny údaje o minimální trvanlivosti či datu spotřeby.

6.3 NEKALÉ OBCHODNÍ PRAKTIKY

Prodávající se snaží za každou cenu přesvědčit zákazníky ke koupi zboží, často využívají postupy, které jsou v rozporu se zákonem. Můžeme se setkat s nekalými obchodními praktikami, při kterých prodávající využívají klamavé a agresivní praktiky či klamavou reklamu – nepravdivé, dvojznačné a neúplné informace.

Příklady nekalých obchodních praktik:

- Škrty cen na cenovkách – prodejci nejprve uměle zvýší ceny, poté je na cenovkách přeškrtnou a uvedou na cenovku reálnou cenu zboží.
- Informace o časové a množstevní omezenosti nabídky – prodejci uvádějí, že nabídka či slevová akce je časově či množstevně omezena – pro navození pocitu poslední šance využití nabídky. Po vypršení nabídky často následuje prodloužení akce.
- Nevyžádaná nabídka zboží – opakované nabídky zboží prostřednictvím telefonu, přes internet, osobní návštěvou.
- Oznámení o výhře – obdržení výhry je podmíněno dalším nákupem zboží.
- Manipulace reklamou – zaměřeno především na děti, které ke koupi zboží mají přesvědčit dospělí.

Ochranu práv spotřebitele zjišťuje především zákon o ochraně spotřebitele [35] a občanský zákoník.

7. ŘEŠENÉ PŘÍKLADY

7.1 SPOTŘEBITELSKÉ ÚVĚRY

Příklad 1

Paní Omáčková si chce půjčit na novou pračku v hodnotě 15 500,- Kč. Na internetu našla nabídku od třech nebankovních společností, všechny tři nabízejí splacení za 1 rok. Společnost Pohoda nabízí své klientce půjčku, kterou požaduje splatit jednorázově ve výši 18 000,- Kč. Konkurenční společnost Spokojená domácnost poskytne klientce půjčku za předpokladu, že půjčku uhradí ve 2 splátkách po 9 000,- Kč (splacení splátky vždy po půl roce). Společnost Náš dům nabízí půjčku za následujících podmínek – 4 splátky po 4 500,- Kč (splátky musí klient uhradit čtvrtletně). Jakou ze tří nebankovních společností byste paní Omáčkové doporučili? Své doporučení doložte výpočtem – nezapomeňte na roční procentní sazbu nákladů (RPSN).

Řešení:

Abychom mohli rozhodnout o výhodnosti půjček od jednotlivých společností, budeme počítat RPSN, protože RPSN zachycuje i časový průběh peněz. Pro výpočet vyjdeme ze vzorce (1).

- a) RPSN od společnosti Pohoda, která požaduje jednorázové splacení, získáme dosazením parametrů $V = 15\,500$, $a_k = 18\,000$, $m = 1$, $t_k = 1$ do vzorce (1):

$$15\,500 = \sum_{k=0}^1 \frac{18\,000}{1+i},$$

$$15\,500 \cdot (1+i) = 18\,000$$

$$i = \frac{18\,000}{15\,500} - 1$$

$$i = 0,1613$$

RPSN od nebankovní společnosti Pohoda činí $0,1613 \cdot 100 = 16,13\%$.

- b) Pro výpočet RPSN od společnosti Spokojená domácnost vyjdeme ze vzorce (1) – dosazením parametrů $V = 15\,500$, $a_k = 9\,000$, $m = 2$, $t_k = 1, \frac{1}{2}$

$$15\,500 = \frac{9\,000}{(1+i)^{\frac{1}{2}}} + \frac{9\,000}{1+i}$$

Pro výpočet RPSN (v rovnici označeno jako i) je využit program Microsoft Office Excel, po jeho použití dostaneme

$$i = 0,2227$$

RPSN od společnosti Spokojená domácnost je $0,2227 \cdot 100 = 22,27\%$.

- c) RPSN společnosti Náš dům vypočteme dosazením parametrů $V = 15\,500$, $a_k = 4\,500$, $m = 4$, $t_k = 1, \frac{1}{2}, \frac{2}{4}, \frac{3}{4}$ do vzorce (1)

$$15\,500 = \frac{4\,500}{(1+i)^{\frac{1}{4}}} + \frac{4\,500}{(1+i)^{\frac{2}{4}}} + \frac{4\,500}{(1+i)^{\frac{3}{4}}} + \frac{4\,500}{1+i}$$

Pro výpočet RPSN (v rovnici označeno jako i) je využit program Microsoft Office Excel, po jeho použití dostaneme

$$i = 0,27499$$

RPSN od společnosti Spokojená domácnost je $0,27499 \cdot 100 = 27,499\%$.

Přestože na první pohled vypadají nabídky všech tří společností stejně, tak dle výpočtu RPSN je nejvýhodnější první nabídka od společnosti Pohoda, kde RPSN činí 16,13 %. Vše je způsobeno jednorázovým splacením až po roce, během něhož můžeme peníze zhodnotit, např. investováním do stavebního spoření.

Poznámka:

K výpočtu RPSN můžeme využít i on-line kalkulačku, zveřejněnou na Internetu (např. viz [26]).

Příklad 2

Novomanželé Balouškovi se rozhodli zrekonstruovat kuchyni, aby si mohli pořídit i nové elektrospotřebiče, musí si půjčit 30 000,- Kč. Úvěrová společnost jim nabídla půjčku za následujících podmínek: měsíčně po dobu 3 let budou splácet 970,- Kč, za vedení účtu společnosti zaplatí 70,- Kč měsíčně, za schválení žádosti 0,9 % z vypůjčené částky, přičemž minimální výše poplatku za schválení úvěru je 350 Kč. Jakou částku navíc zaplatí Balouškovi bance?

Řešení:

Na splátkách Balouškovi by museli uhradit $3 \cdot 12 \cdot 970 \text{ Kč} = 34\,920 \text{ Kč}$, tzn. úroky činí $34\,920 - 30\,000 = 4\,920 \text{ Kč}$.

Dále pomocí výpočtu rozhodneme, jak vysoký poplatek za schválení úvěru by museli manželé uhradit. Poplatek by měl činit $30\,000 \cdot 0,009 = 270 \text{ Kč}$, což je méně než minimální výše poplatku za schválení úvěru, která je stanovena na 350 Kč.

Za vedení účtu během 3 let by Balouškovi museli uhradit $3 \cdot 12 \cdot 70 = 2\,520 \text{ Kč}$.

Což znamená, že na poplatcích za schválení úvěru a za vedení účtu manželé navíc by zaplatili navíc $350 + 2\,520 = 2\,870 \text{ Kč}$.

Celkově by novomanželé úvěrové společnosti uhradili na úrocích a poplatcích navíc $4\,920 + 2\,870 \text{ Kč} = 7\,790 \text{ Kč}$.

Novomanželé Balouškovi zaplatí bance navíc částku ve výši 7 790 Kč. Tomu odpovídá RPSN 17,124 % (k výpočtu RPSN byla využita on-line kalkulačka zveřejněná na [26]).

Příklad 3

Martina při jízdě do školy si všimla reklamního billboardu, kde úvěrová společnost nabízí půjčku v hodnotě 32 000 Kč při měsíčním splácení 800 Kč. Martina si spočítala, že by zapůjčenou částku splácela 40 měsíců (vydětila vypůjčenou částku výši měsíční splátky). Rozhodla se hned tuto nabídku využít k zakoupení LED televizor s 3D obrazem v hodnotě 22 000,- Kč. V bance jí však úřednice sdělila, že délka splácení je 47 měsíců přesto, že se jedná o velmi výhodnou půjčku s úrokovou mírou jen 8,31 %. Poplatek za schválení půjčky činí 500 Kč a za vedení účtu zaplatí 80 Kč měsíčně. Při podpisu smlouvy je však úroková míra uvedena s hvězdičkou, která odkazuje na údaj na konci smlouvy, kde je uvedeno RPSN 15,419 %. Tomu však Martina nevěnuje

pozornost, protože neví co údaj RPSN znamená, rozhodující je pro ni vědět, že úroková míra je 8,31 %, která je dle tvrzení úřednice velmi výhodná.

- Vysvětlete Martině co je to RPSN a jaký je rozdíl mezi RPSN a úrokovou mírou?
- O kolik více zaplatí Martina na úrocích a poplatcích, než když původně počítala se splacením pouze výše půjčky?

Řešení:

- RPSN pomáhá spotřebiteli určit výhodnost či nevýhodnost úvěru (čím je RPSN vyšší, tím je úvěr nevýhodnější). RPSN obsahuje jak výši úrokové sazby, tak i poplatky s úvěrem spojené (za schválení úvěru, za vedení účtu,) a také dobu, kdy k platbám došlo.
- Na poplatcích uhradí navíc $500 + 47 \cdot 80 = 4\,260$ Kč. Splátky úvěru činí $47 \cdot 800 = 37\,600$ Kč, tzn. úroky jsou $37\,600 - 32\,000 = 5\,600$ Kč. Celkově bude muset Martina zaplatit na poplatcích a úrocích navíc $4\,260 + 5\,600 = 9\,860$ Kč.

Příklad 4

Rodina Vadlejchova se rozhodla pro rekonstrukci domu. Společnost Moderní domácnost jim nabídla provést rekonstrukci za 220 000 Kč. Protože tento obnos peněz nemají k dispozici, musejí si na rekonstrukci půjčit. Do schránky Vadlejchovým přišel letáček s nabídkou na účelový spotřebitelský úvěr od společnosti Nová šance, kde byla následující tabulka.

Výhodné úvěry rychle bez zbytečných poplatků*				
Výše úvěru	splatnost 24 měsíců	splatnost 48 měsíců	splatnost 72 měsíců	Roční úroková míra
100 000 Kč	5 240 Kč	2 912 Kč	2 376 Kč	Od 9,75 %
200 000 Kč	10 480 Kč	5 824 Kč	4 752 Kč	
300 000 Kč	15 720 Kč	8 736 Kč	7 128 Kč	
400 000 Kč	20 960 Kč	11 648 Kč	9 504 Kč	

*RPSN od 18,25 %

Tab. 7 – 1 Nabídky účelových úvěrů od společnosti Nová šance

Protože pan Vadlejch je domácí kutil, dokázal by si spoustu práce udělat sám a rodina by mohla ušetřit až 40 000,- Kč. Na tyto úkony ale nemůže vystavit žádnou fakturu, proto by si museli vzít neúčelový spotřebitelský úvěr (možné varianty úvěru jsou uvedeny v tabulce níže).

Úvěry rychle bez zbytečných poplatků a nutnosti využití poskytnutých finančních prostředků*				
Výše úvěru	splatnost 24 měsíců	splatnost 48 měsíců	splatnost 72 měsíců	Roční úroková míra
100 000 Kč	5 340 Kč	3 012 Kč	2 470 Kč	Od 11,1 %
150 000 Kč	8 010 Kč	4 518 Kč	3 705 Kč	
200 000 Kč	10 680 Kč	6 024 Kč	4 940 Kč	
250 000 Kč	13 350 Kč	7 530 Kč	5 975 Kč	

*RPSN od 19,25 %

Tab. 7 – 2 Nabídky neúčelových úvěrů od společnosti Nová šance

- Manželé Vadlejchovi jsou rozhodnuti pro splácení po dobu 72 měsíců, protože tento způsob splátek nejméně zatíží rodinný rozpočet, jakou nabídku byste Vadlejchovým doporučili?
- U výhodnější varianty porovnejte výhodnost splatnosti během 24 měsíců, 48 měsíců a 72 měsíců.

Řešení:

a)

V případě první nabídky musejí využít výši úvěru v hodnotě 300 000 Kč. Na úrocích zaplatí $7\,128 \cdot 72 = 513\,216$ Kč. Náklady na úvěr jsou $513\,216 - 300\,000 = 213\,216$ Kč. RPSN činí 21,54%. (Výpočet RPSN byl proveden on-line kalkulačkou, zveřejněnou na Internetu (viz [26])).

V případě druhé nabídky Vadlejchovi musí využít výši úvěru v hodnotě 250 000 Kč. Na úrocích zaplatí $5\,975 \cdot 72 = 430\,200$ Kč. Náklady na úvěr jsou $430\,200 - 250\,000 =$

180 200 Kč. RPSN činí 21,83%. (Výpočet RPSN byl proveden on-line kalkulačkou, zveřejněnou na Internetu (viz [26])).

Na základě zjištěných údajů můžeme říci, že pro manžele Vadlejchovi bude výhodnější nabídka druhá, při které si část práce provede sám pan Vadlejch, protože RPSN je v druhé půjčce zanedbatelně vyšší (rozdíl v RPSN činí 0,29%), ale náklady na úvěr jsou o 33 016 Kč nižší, proto bychom Vadlejchovým více doporučili druhou variantu nabídky.

b)

	splatnost 24 měsíců	splatnost 48 měsíců	splatnost 72 měsíců
Splátky celkem	$13\,350 \cdot 24 = 320\,400$ Kč	$7\,530 \cdot 48 = 361\,440$ Kč	$5\,975 \cdot 72 = 430\,200$ Kč
Náklady na úvěr	$320\,400 - 250\,000 =$ 70 400 Kč	$361\,440 - 250\,000$ $= 111\,440$ Kč	$430\,200 - 250\,000$ $= 180\,200$ Kč
RPSN	28,144 %	21,24 %	21,83 %

Tab. 7 – 3 Přehled neúčelového úvěru po dobu 24, 48 a 72 měsíců.

Podle vypočtených údajů RPSN vycházejí jako nejvýhodnější vzít si půjčku s délkou splácení 48 měsíců. O málo horší (RPSN je o 0,59% vyšší) se jeví varianta s délkou splácení 72 měsíců, tato varianta nejméně zatíží rodinný rozpočet co do výše splátek. Nejméně výhodná z pohledu RPSN (28,144%) je varianta splácení po dobu 24 měsíců. Tato varianta by byla vhodná pro rodinu Vadlejchových v případě, že by dokázali splácet měsíčně 13 350 Kč, ale neměli by záruku svého příjmu po delší dobu (48 nebo 72 měsíců).

Poznámka:

Pokud můžeme zanedbat subjektivní faktory (výše splátky, délka splácení,...), které by ovlivňovaly možnost splácení, můžeme o nejvýhodnějším úvěru rozhodnout na základě RPSN. Neboť RPSN na rozdíl od úrokové míry či navýšení, dokáže zachytit i časový průběh peněz.

Příklad 5

Rozdělte následující společnosti na bankovní a nebankovní společnosti

ČSOB, Provident Financial, Česká spořitelna, Cetelem ČR, a.s., Home Credit, a.s., Komerční banka, GE money bank, ESSOX, s.r.o., COFIDIS, s.r.o., Raiffeisenbank, Citibank

<i>bankovní instituce</i>	<i>nebankovní společnosti</i>

Tab. 7 – 4 Bankovní instituce a nebankovní společnosti

Řešení:

<i>bankovní instituce</i>	<i>nebankovní společnosti</i>
<ul style="list-style-type: none">• Česká spořitelna• ČSOB• Komerční banka• GE money bank• Raiffeisenbank	<ul style="list-style-type: none">• Provident Financial• Home Credit• COFIDIS• Cetelem ČR• ESSOX

Tab. 7 – 5 Bankovní instituce a nebankovní společnosti – řešení

7.2 SPLÁTKOVÝ PRODEJ

Příklad 1

Pan Novák je náruživým divákem filmů, proto si chce pořídit nové domácí 3D kino. Až v prodejně zjistil, že vybraný model stojí 34 000,- Kč, což je více než předpokládal. V obchodě mu nabídli různé varianty splátkového prodeje.

- Určete, jaká z nabízených variant („1/10“, „10+“, „0 % + 11 x 10%“, „Zdarma 6“) by byla pro pana Nováka nejvýhodnější?
- Rozhodněte, jaká varianta splátkového prodeje je pro pana Nováka vhodná, pokud víte, že vzhledem k jeho příjmu, je pro něho výhodnější splácet delší dobu nižší částky?

Řešení:

Navýšení = (akontace + doba splatnosti v měsících * měsíční splátka) – výše úvěru

Navýšení/varianty	„1/10“	„10 +“	„0 % + 11 x 10%“	„Zdarma 6“
Akontace	$0,1 \cdot 34\,000$ = 3 400 Kč	$0,1 \cdot 34\,000$ = 3 400 Kč	0 Kč	0 Kč
Měsíční splátka	$0,1 \cdot 34\,000$ = 3 400 Kč	$0,05 \cdot 34\,000$ = 1 700 Kč	$0,1 \cdot 34\,000$ = 3 400 Kč	34 000 Kč (jednorázově po 6 měsících)
Doba splatnosti	10 měsíců	22 měsíců	11 měsíců	6 měsíců
Celkem k zaplacení	$10 \cdot 3\,400$ + 3 400 = 37 400 Kč	$22 \cdot 1\,700$ + 3 400 = 40 800 Kč	$11 \cdot 3\,400 + 0$ = 37 400 Kč	$1 \cdot 34\,000$ + 0 = 34 000 Kč
Navýšení	$37\,400 - 34\,000 = 3\,400$ Kč	$40\,800 - 34\,000 = 6\,800$ Kč	$37\,400 - 34\,000 = 3\,400$ Kč	0 Kč
RPSN	26,27 %	24,14 %	21,31 %	0 %

Tab. 7 – 6 Jednotlivé varianty splátkového prodeje

- Z tabulky jednoznačně vyplývá, že nejvýhodnější variantou je pro pana Nováka varianta splácení „Zdarma 6“, která mu nabízí nulové navýšení i RPSN, ale pouze za předpokladu, že úvěr splatí do 6 měsíců.

b) Pokud víme, že pro pana Nováka je vhodnější splácet delší dobu a nižší splátky, tak připadá v úvahu varianta „10+“, která nabízí půjčku na 22 měsíců. Pan Novák by mohl využít i variantu „Zdarma 6“, která nabízí splácení po dobu 36 měsíců, ale za jiných podmínek než při splacení za 6 měsíců.

Navýšení/varianty	„10 +“	„Zdarma 6“ (při splacení za 36 měsíců)
Akontace	$0,1 \cdot 34\,000$ = 3 400 Kč	0 Kč
Měsíční splátka	$0,05 \cdot 34\,000$ = 1 700 Kč	$0,04 \cdot 34\,000$ = 1 360 Kč
Doba splatnosti	22 měsíců	36 měsíců
Celkem k zaplacení	$22 \cdot 1\,700$ + 3 400 = 40 800 Kč	$36 \cdot 1\,360 + 0$ = 48 960 Kč
Navýšení	$40\,800 - 34\,000$ = 6 800 Kč	$48\,960 - 34\,000$ = 14 960 Kč
RPSN	24,14 %	28,64 %

Tab. 7 – 7 Porovnání varianty „10 +“ a „Zdarma 6“

Z výše uvedeného můžeme usoudit na základě navýšení a RPSN, že výhodnější je pro pana Nováka varianta „10+“ (za předpokladu že je schopný splatit úvěr za 22 měsíců, pokud by nebyl schopný měsíčně splácet 1 700 Kč, musel by zvolit variantu „Zdarma 6“ se splácením 36 měsíců a měsíční splátkou 1 360 Kč). Případně by mohl využít i úvěr od banky, kde RPSN je výrazně nižší, ale podmínky jeho získání jsou náročnější.

Příklad 2

Petr si chce koupit nový mobilní telefon včetně kompletního vybavení v celkové hodnotě 11 000 Kč. V prodejně mu nabídli možnost využití splátkového prodeje. Petrovi se podmínky prodeje na splátky velice zamlouvají – při koupi nemusí platit nic a při splacení do 6 měsíců nemusí zaplatit žádný úrok. Počítá, že půjčenou částku si během 6 měsíců bez problémů na brigádě vydělá, tak jej nezajímají ani další možné podmínky splacení. Za pozdní příchody do zaměstnání ovšem o brigádu přišel a teprve nyní si pozorně čte podmínky splátkového prodeje a dozvídá se, že v případě že půjčku nesplatí do 6 měsíců, bude splátkové společnosti splácet 36 měsíců. Splátka činí 4% z ceny zboží. RPSN při nesplacení do 6 měsíců činí 28,6 %.

Vypočítejte, jak vysoká bude měsíční splátka při splacení po dobu 36 měsíců?

Vypočítejte, o kolik více peněz bude muset Petr uhradit, než kdyby mobilní telefon s výbavou uhradil hotově?

Řešení:

Navýšení = (akontace + doba splatnosti v měsících * měsíční splátka) – výše úvěru

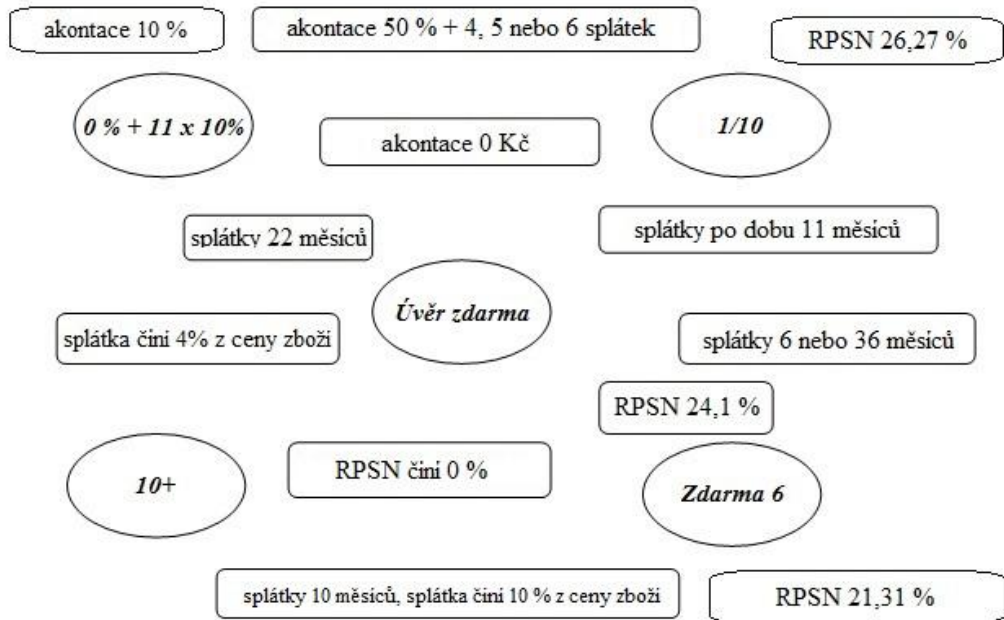
Navýšení/varianty	„Zdarma 6“ (při splacení za 6 měsíců)	„Zdarma 6“ (při splacení za 36 měsíců)
Akontace	0 Kč	0 Kč
Měsíční splátka	11 000 Kč	$0,04 \cdot 11\ 000$ = 440 Kč
Doba splatnosti	6 měsíců	36 měsíců
Celkem k zaplacení	$1 \cdot 11\ 000 + 0$ = 11 000 Kč	$36 \cdot 440 + 0$ = 15 840 Kč
Navýšení	0 Kč	$15\ 840 - 11\ 000$ = 4 840 Kč
RPSN	0 %	28,64 %

Tab. 7 – 8 „Zdarma 6“

Při splacení po dobu 36 měsíců bude muset Petr platit měsíčně 440 Kč. Petr při půjčce zaplatí o 4 840 Kč více (tzn. navýšení o 44 % ($4\ 840 : 11\ 000\ Kč \cdot 100 = 44\%$)).

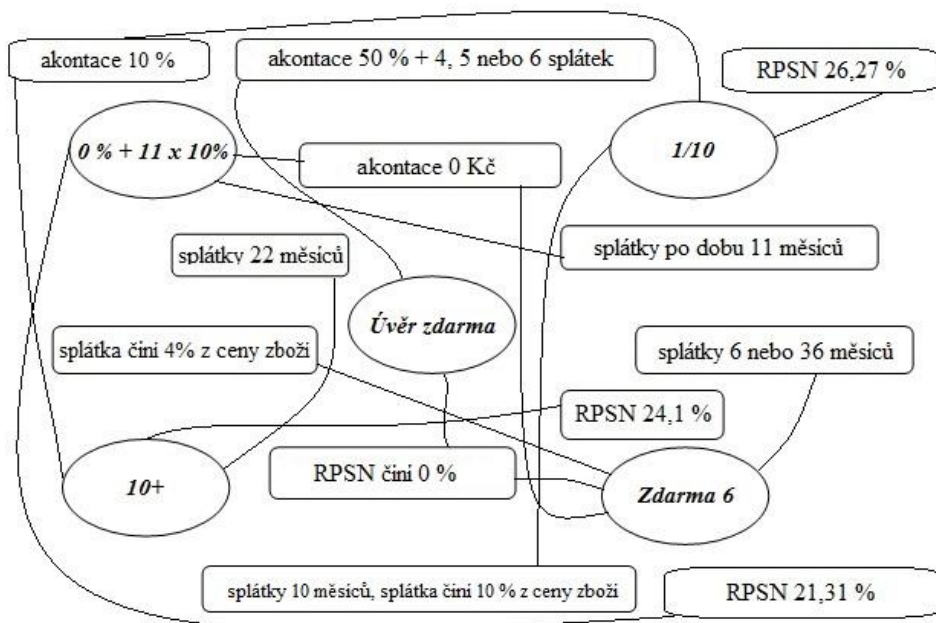
Příklad 3

Přiřaďte k variantám prodeje na splátky jednotlivé vlastnosti (bubliny s vlastnostmi mohou být spojeny s více různými variantami splátkového prodeje).

Obr. 7 – 1 Varianty splátkového prodeje

Řešení:

Obr. 7 – 2 Varianty splátkového prodeje - řešení

Příklad 4

Rodina Šípova se rozhodla si pořídit nové vybavení na zahradu (sekačku, křovinořez a zavlažovací systém) v celkové hodnotě 50 000,- Kč. Požadovanou částku mohou získat:

a) od banky ve formě spotřebitelského úvěru s úrokovou sazbou 10,2 % p.a., měsíční splátkou ve výši 2 320,- Kč, dobou splatnosti 2 roky, poplatkem za schválení úvěru ve výši 400 Kč a ročním poplatkem za vedení účtu ve výši 600 Kč,

b) od splátkové společnosti, která nabízí varianty „1/10“ a „desítka +“.

Jaký úvěr je pro rodinu nejvýhodnější? Vypočítejte, jak vysoké je navýšení u jednotlivých typů úvěrů.

Řešení:

Bankovní společnost:

Navýšení = (doba splatnosti v měsících * měsíční splátka + poplatek za schválení úvěru + poplatek za vedení účtu) – výše úvěru

Splátková společnost:

Navýšení = (akontace + doba splatnosti v měsících * měsíční splátka) – výše úvěru

Navýšení/varianty	„1/10“	„10 +“	Bankovní úvěr
Akontace/ poplatky	$0,1 \cdot 50\,000$ = 5 000 Kč	$0,1 \cdot 50\,000$ = 5 000 Kč	$400 + 600 \cdot 2$ = 1 600 Kč
Měsíční splátka	$0,1 \cdot 50\,000$ = 5 000 Kč	$0,05 \cdot 50\,000$ = 2 500 Kč	2 320 Kč
Doba splatnosti	10 měsíců	22 měsíců	24 měsíců
Celkem k zaplacení	$10 \cdot 5\,000$ + 5 000 = 55 000 Kč	$22 \cdot 2\,500$ + 5 000 = 60 000 Kč	$24 \cdot 2\,320$ + 1 600 = 57 280 Kč
Navýšení	$55\,000 - 50\,000$ = 5 000 Kč	$60\,000 - 50\,000$ = 10 000 Kč	$57\,280 - 50\,000$ = 7 280 Kč
RPSN	26,27 %	24,14 %	14,41 %

Tab. 7 – 9 Porovnání výhodnosti splátkového prodeje a bankovního úvěru

Z tabulky vyplývá, že nejvýhodnější je pro rodinu Šípovu nabídka od banky, jejíž RPSN činí 14,41 % s 24 měsíčními splátkami v hodnotě 2 320 Kč a poplatky v celkové hodnotě 1 600 Kč.

Bankovní úvěr obsahuje navýšení 7 280 Kč. U varianty „1/10“ od splátkové společnosti činí navýšení 5 000 Kč. Při výběru varianty „10 +“ je navýšení půjčky 10 000 Kč.

Poznámka:

K výpočtu RPSN byla využita on-line kalkulačka zveřejněná na [26].

7.3 HYPOTEČNÍ ÚVĚRY

Příklad 1

Manželé Novákoví si vzali klasickou hypotéku ve výši 1 700 000,- Kč na postavení malého rodinného domku v celkové hodnotě 2 500 000,- Kč, 800 000,- Kč měli již našetřeno. Hypotéku budou splátek po dobu 20 let. Měsíční splátka činí 11 116,- Kč při úroku 4,89 % p.a., který mají garantovaný fixací po celou dobu splácení (20 let). Za schválení úvěru si banka účtuje 0,9 % ze zapůjčené částky (minimálně 7 000 Kč, maximálně 25 000 Kč), vedení účtu za 170 Kč měsíčně, za odhad tržní ceny domku 6 200 Kč a 4 500 Kč ročně za pojištění domu Jak vysoké budou náklady na úvěr?

Řešení:

Náklady:

Úroky	$(11\,116 \cdot 12 \cdot 20) - 1\,700\,000 = 967\,840$ Kč
Poplatky za schválení úvěru	$1\,700\,000 \cdot 0,009 = 15\,300$ Kč
Poplatek za vedení úvěrového účtu	$170 \cdot 12 \cdot 20 = 40\,800$ Kč
Pojištění nemovitosti	$4\,500 \cdot 20 = 90\,000$ Kč
Odhad nemovitosti	6 200 Kč
Celkem	1 120 140 Kč

Náklady na úvěr činí 1 120 140 Kč (banky do nákladů na úvěr nepočítají vypůjčenou částku).

Příklad 2

Pan Rychlý bude rekonstruovat svůj byt, proto si vzal hypoteční úvěr ve výši 300 000,-Kč. S tím že si vybral z nabízených variant splácení po dobu 3 let s měsíční splátkou 9 061,48 Kč s výší úroku 5,52 % p.a. Vypracujte umořovací plán a popište jej. Předpokládejme, že banka používá měsíční připisování úroků.

Řešení:

První měsíc (období 1):

$$\text{Úrok} = \text{dluh (zůstatek)} \cdot \text{měsíční úroková míra} = 300\,000 \cdot 0,0552/12 = 1\,380 \text{ Kč}$$

$$\text{Úmor} = \text{anuita} - \text{úrok} = 9\,061,48 - 1\,380 = 7\,681,48 \text{ Kč}$$

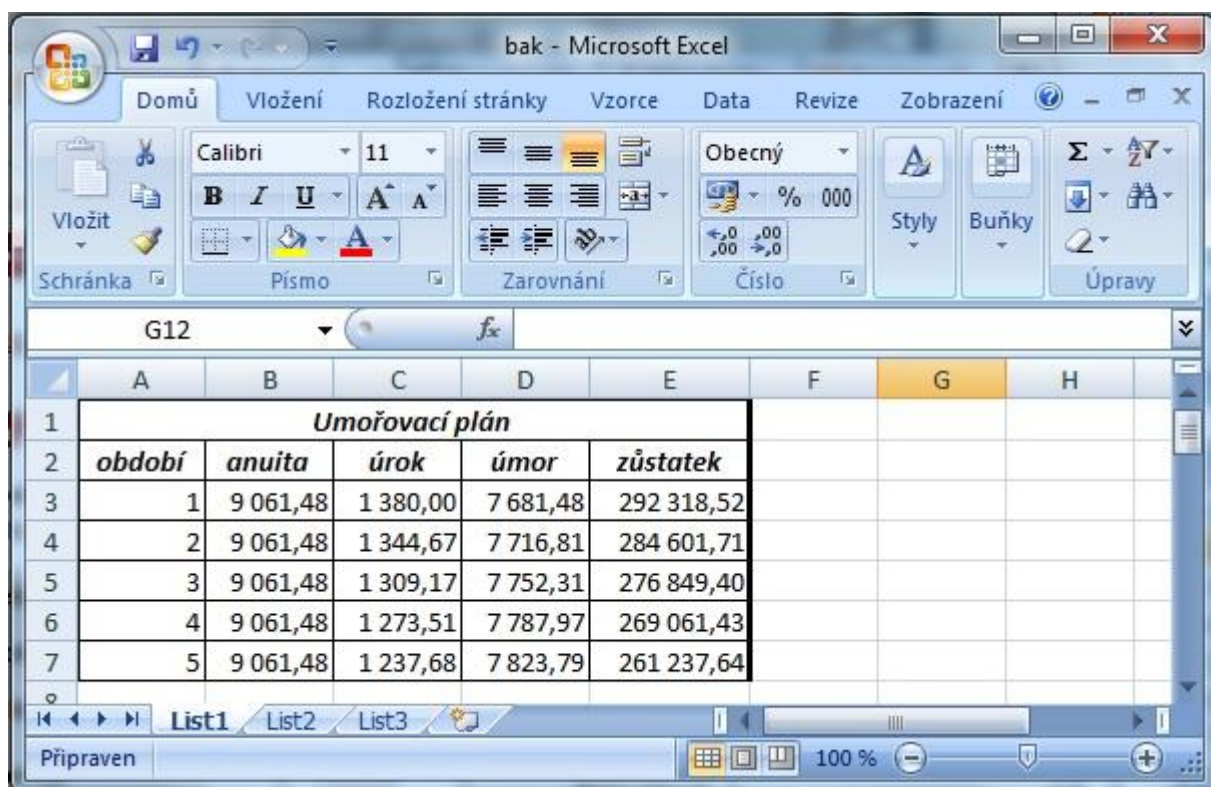
$$\text{Zůstatek dluhu po 1. splátce} = \text{zůstatek (za předešlé období)} - \text{úmor} = 300\,000 - 7\,681,48 = 292\,318,52 \text{ Kč.}$$

Umořovací plán				
období	anuita	úrok	úmor	zůstatek
1	9 061,48	1 380,00	7 681,48	292 318,52
2	9 061,48	1 344,67	7 716,81	284 601,71
3	9 061,48	1 309,17	7 752,31	276 849,40
4	9 061,48	1 273,51	7 787,97	269 061,43
5	9 061,48	1 237,68	7 823,79	261 237,64
6	9 061,48	1 201,69	7 859,78	253 377,85
7	9 061,48	1 165,54	7 895,94	245 481,91
8	9 061,48	1 129,22	7 932,26	237 549,65
9	9 061,48	1 092,73	7 968,75	229 580,91
10	9 061,48	1 056,07	8 005,40	221 575,50
11	9 061,48	1 019,25	8 042,23	213 533,27
12	9 061,48	982,25	8 079,22	205 454,05
13	9 061,48	945,09	8 116,39	197 337,66
14	9 061,48	907,75	8 153,72	189 183,94
15	9 061,48	870,25	8 191,23	180 992,70
16	9 061,48	832,57	8 228,91	172 763,79
17	9 061,48	794,71	8 266,76	164 497,03
18	9 061,48	756,69	8 304,79	156 192,24
19	9 061,48	718,48	8 342,99	147 849,25
20	9 061,48	680,11	8 381,37	139 467,88
21	9 061,48	641,55	8 419,92	131 047,95
22	9 061,48	602,82	8 458,66	122 589,30
23	9 061,48	563,91	8 497,57	114 091,73
24	9 061,48	524,82	8 536,66	105 555,07
25	9 061,48	485,55	8 575,92	96 979,15
26	9 061,48	446,1	8 615,37	88 363,78
27	9 061,48	406,47	8 655,00	79 708,77
28	9 061,48	366,66	8 694,82	71 013,96
29	9 061,48	326,66	8 734,81	62 279,14
30	9 061,48	286,48	8 774,99	53 504,15
31	9 061,48	246,12	8 815,36	44 688,79
32	9 061,48	205,57	8 855,91	35 832,88
33	9 061,48	164,83	8 896,65	26 936,24
34	9 061,48	123,91	8 937,57	17 998,67
35	9 061,48	82,79	8 978,68	9 019,99
36	9 061,48	41,49	9 019,99	0

Tab. 7 – 10 Umořovací plán, zdroj - vlastní zpracování

Poznámka:

K výpočtu můžeme využít Microsoft Excel (obrázek 7 - 1). Nejprve předvyplníme známé údaje: zůstatek 300 000 Kč (buňka E3) a anuita 9 061,48 Kč (buňky B4,B5, ...). Úrok pro první období vypočítáme jako dluh (zůstatek) · měsíční úroková míra, což znamená do buňky (C4), v níž očekáváme výsledek, napíšeme výraz = E3*0,0552/12. Úmor pro první období vypočítáme jako anuita – úrok neboli do buňky (D4) napíšeme výraz =B4-C4. Zůstatek dluhu po 1. splátce = zůstatek (za předešlé období) – úmor, tzn. do buňky E4 napíšeme výraz =E3-D4. Nyní již máme všechny potřebné údaje zadané – anuita (B4), úrok (C4), úmor (D4) a zůstatek (E4), nyní rozkopírujeme zadané výrazy u těchto buněk (klikneme na buňku, klikneme na malý čtvereček v pravém dolním rohu buňky a tahem dolů zadaný výraz rozkopírujeme a to až ve sloupci E získáme hodnotu 0 (buňka E39)).

The screenshot shows the Microsoft Excel interface with a spreadsheet titled "bak - Microsoft Excel". The ribbon includes "Domů", "Vložení", "Rozložení stránky", "Vzorce", "Data", "Revize", and "Zobrazení". The spreadsheet contains a table titled "Umořovací plán" (Amortization Schedule) with the following data:

období	anuita	úrok	úmor	zůstatek
1	9 061,48	1 380,00	7 681,48	292 318,52
2	9 061,48	1 344,67	7 716,81	284 601,71
3	9 061,48	1 309,17	7 752,31	276 849,40
4	9 061,48	1 273,51	7 787,97	269 061,43
5	9 061,48	1 237,68	7 823,79	261 237,64

Obr. 7 – 3 Umořovací plán v Microsoftu Excelu

Poznámka:

Umořovací plán můžete najít i na http://kalkulacky.idnes.cz/cr_hypotecni-kalkulacka.php

Příklad 3

Rodina Votavova bude rekonstruovat byt. Předběžný odhad na rekonstrukci je 1 200 000,-Kč, na rekonstrukci si dopředu naspořili 700 000,- Kč. Vypůjčit si musí 500 000,- Kč. Od banky dostali 2 možnosti – hypoteční úvěr a americkou hypotéku.

Hypoteční úvěr by splácela 15 let při úroku 4,89 % p.a. a měsíční splátce 3 925,- Kč, poplatek za schválení úvěru je 0,7 % z vypůjčené částky (minimálně 6 000,- Kč, maximálně 25 000,- Kč), poplatek za vedení účtu 130,- Kč/měsíc. 2 300,- Kč zaplatí za odhad tržní ceny bytu a každoročně 2700 Kč za pojištění bytu.

Americkou hypotéku by splácela 10 let při úroku 7,64 % p.a. a měsíční splátce 5 972,-Kč, poplatek za schválení úvěru je 0,83 % z vypůjčené částky (minimálně 10 000,- Kč, maximálně 35 000,- Kč), poplatek za vedení účtu 110 Kč/měsíc. 2 300,- Kč zaplatí za odhad tržní ceny bytu a každoročně 2700,- Kč za pojištění bytu.

- Vypočítejte, kolik zaplatí za rekonstrukci Votavovi v případě, že se rozhodnou pro klasický hypoteční úvěr a kolik pokud zvolí americkou hypotéku.
- Oba produkty porovnejte a rozhodněte, která varianta je výhodnější.

Řešení:

a)

<i>Náklady / varianty</i>	<i>Klasický hypoteční úvěr</i>	<i>Americká hypotéka</i>
<i>Úroky = splátky – výše úvěru</i>	$(3\,925 \cdot 12 \cdot 15)$ – 500 000 = 206 500 Kč	$(5\,972 \cdot 12 \cdot 10)$ – 500 000 = 216 640 Kč
<i>Daňová úspora</i>	$0,15 \cdot 206\,500 = 30\,975$ Kč	0 Kč
<i>Poplatek za schválení účtu</i>	$0,007 \cdot 500\,000 = 3\,500$ Kč (ale minimální poplatek je 6 000 Kč)	$0,0083 \cdot 500\,000 = 4\,150$ Kč (ale minimální poplatek je 10 000 Kč)
<i>Poplatek za vedení účtu</i>	$130 \cdot 12 \cdot 15 = 23\,400$ Kč	$110 \cdot 12 \cdot 10 = 13\,200$ Kč
<i>Odhad nemovitosti</i>	2 300 Kč	2 300 Kč
<i>Pojištění bytu</i>	$2\,700 \cdot 15 = 40\,500$ Kč	$2\,700 \cdot 10 = 27\,000$ Kč
<i>CELKEM (náklady)</i>	278 700 Kč	269 140 Kč
<i>CELKEM (po odečtení daňové úspory)</i>	$278\,700 - 30\,975 = 247\,725$ Kč	$269\,140 - 0 = 269\,140$ Kč

Tab. 7 – 11 Porovnání klasického hypotečního úvěru a klasické hypotéky

Klasická hypotéka vyjde Votavovi na $500\,000 + 278\,700 = 778\,700,-$ Kč, po odečtení daňové úspory celkem na $747\,725,-$ Kč.

Pokud by se rodina rozhodla pro americkou hypotéku, museli by splatit $500\,000 + 269\,140 = 769\,140,-$ Kč.

b)

<i>Klasický hypoteční úvěr</i>	<i>Americká hypotéka</i>
<p><i>Výhody:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> + Nižší úroková míra (od 5,69 %) + Nižší výše měsíční splátky + Možnost daňové úspory 	<p><i>Výhody:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> + Neúčelový úvěr (při úspoře možnost využití zbývajících prostředků na financování čehokoliv) + Nižší částka zaplacená na poplatcích spojených s hypotékou
<p><i>Nevýhody:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Je zajištěn zástavním právem k nemovitosti - Účelový úvěr - Vyšší částka zaplacená na poplatcích spojených s hypotékou 	<p><i>Nevýhody:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Je zajištěn zástavním právem k nemovitosti - Vyšší úroková míra než u hypotečního úvěru - Vyšší výše měsíční splátky - Zaplacené úroky nelze odečíst ze základu daně z příjmů

Tab. 7 – 12 Výhody a nevýhody hypotečních úvěrů

Votavovým jako výhodnější doporučíme klasický hypoteční úvěr kvůli nižší úrokové míře a možnosti daňové úspory.

Americká hypotéka by byla pro rodinu lákavá, pokud by se jim při rekonstrukci povedlo ušetřit při různých slevových akcích, potom mohou zbývajících prostředky využít na cokoliv (nákup spotřebního zboží, úhradu dovolené, ...).

Příklad 4

Novomanželé Brejlovi se rozhodli pro koupi nového automobilu - v celkové hodnotě 300 000,- Kč. Na pokrytí těchto nákladů si mohou vzít americkou hypotéku, s tím že po dobu 20 let budou měsíčně platit 2 100,- Kč. Poplatek za schválení úvěru je 0,83 % z vypůjčené částky (minimálně 3 000,- Kč, maximálně 20 000,- Kč), poplatek za vedení účtu 50,- Kč/měsíc. 2 300,- Kč zaplatí za odhad tržní ceny bytu a každoročně 1 900,- Kč za pojištění bytu.

Nebo si vyberou neúčelový spotřebitelský úvěr, který by spláceli 10 let s měsíční splátkou 4 790,- Kč. Poplatek za schválení půjčky činí 0,9 % (minimální výše je 500,- Kč) a za vedení účtu zaplatí 110,- Kč měsíčně. RPSN činí 16,74 %.

Vypočítejte, na kolik by vyšla americká hypotéka a neúčelový spotřebitelský úvěr? Porovnejte podmínky americké hypotéky a neúčelového spotřebitelského úvěru.

Řešení:

<i>Náklady / varianty</i>	<i>Americká hypotéka</i>	<i>Neúčelový spotřebitelský úvěr</i>
<i>Úroky = splátky – výše úvěru</i>	$(2\,100 \cdot 20 \cdot 12)$ – 300 000 = 204 000 Kč	$(4\,790 \cdot 10 \cdot 12)$ – 300 000 = 274 800 Kč
<i>Poplatek za schválení účtu</i>	$0,0083 \cdot 300\,000 =$ 2 490 Kč (ale minimální poplatek je 3 000 Kč)	$0,009 \cdot 300\,000 = 2\,700$ Kč
<i>Poplatek za vedení účtu</i>	$50 \cdot 20 \cdot 12 = 12\,000$ Kč	$110 \cdot 10 \cdot 12 = 13\,200$ Kč
<i>Odhad nemovitosti</i>	2 300 Kč	0 Kč
<i>Pojištění bytu</i>	$1\,900 \cdot 20 = 38\,000$ Kč	0 Kč
CELKEM	259 300 Kč	290 700 Kč

Tab. 7 – 13 Americká hypotéka a spotřebitelský úvěr

Pokud by si novomanželé Brejlovi vzali americkou hypotéku, uhradí za náklady 259 300,- Kč a celkově je hypotéka vyjde $259\,300 + 300\,000 = 559\,300,-$ Kč.

Při volbě spotřebitelského úvěru novomanželé zaplatí 290 700,- Kč a celkově je spotřebitelský úvěr přijde na $290\,700 + 300\,000 = 590\,700,-$ Kč.

Podmínky americké hypotéky a neúčelového spotřebitelského úvěru:

<i>Neúčelový spotřebitelský úvěr</i>	<i>Americká hypotéka</i>
<p>Výhody:</p> <ul style="list-style-type: none"> + Nižší minimální výše úvěru (od 5 000 Kč) + Může být i bez zajištění 	<p>Výhody:</p> <ul style="list-style-type: none"> + Neúčelový úvěr (při úspoře možnost využití zbývajících prostředků na financování čehokoliv) + Nižší úroková míra (od 5,69 %) + Nižší výše měsíční splátky než u neúčelového spotřebitelského úvěru + Delší doba splácení (až 25 let) + Možnost mimořádné splátky bez penalizace + Nižší RPSN než u neúčelového spotřebitelského úvěru
<p>Nevýhody:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Vyšší výše měsíční splátky - Vyšší úroková míra (od 5,9 %) - Kratší doba splácení (maximálně 12 let) než u americké hypotéky - Zaplacené úroky nelze odečíst ze základu daně z příjmů - RPSN o 3,19 % vyšší než u americké hypotéky 	<p>Nevýhody:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Vyšší minimální výše úvěru (až od 100 000 Kč) - Je zajištěn zástavním právem k nemovitosti - Zaplacené úroky nelze odečíst ze základu daně z příjmů

Tab. 7 – 14 Výhody a nevýhody americké hypotéky a spotřebitelského úvěru

Příklad 5

Doplňte následující křížovku

1.																					
2.																					
3.																					
4.																					
5.																					
6.																					
7.																					
8.																					

Tab. 7 – 15 Křížovka hypoteční úvěry

1. Jeden z úkonů, který je nutný pro získání hypotečního úvěru. Odborník přitom stanovuje cenu nemovitosti.
2. Peněžitá odměna za půjčení peněz.
3. Přídavné jméno označující splátku, která s počtem splátek postupně narůstá (rostoucí splátka).
4. Měsíční splátka jistiny. Celková měsíční splátka hypotečního úvěru se skládá - splátka úrok a
5. Označení splátky, která je v průběhu splácení (po danou fixační dobu) konstantní.
6. Úkon označující splacení hypotečního úvěru nově poskytnutým hypotečním úvěrem.
7. Označení schopnosti objektu fungovat jako kupní a platební prostředek.
8. Doba, po kterou se klientovi nemění úroková sazba.

Řešení:

1.			O	D	H	A	D														
2.	Ú	R	O	K	Y																
3.					P	R	O	G	R	E	S	I	V	N	Í						
4.			Ú	M	O	R															
5.	A	N	U	I	T	A															
6.				R	É	F	I	N	A	N	C	O	V	Á	N	Í					
7.			L	I	K	V	I	D	I	T	A										
8.	F	I	X	A	C	E															

Tab. 7 – 16 Křížovka hypoteční úvěry - řešení

Příklad 6

V osmisměrce najděte 15 pojmů, které souvisejí s oblastí hypoték, 5 z nich napište a vysvětlete, co tyto pojmy znamenají.

A	A	J	Á	S	T	S	O	N	T	A	L	P	S	Ý	T
S	Q	V	R	T	C	A	R	E	E	U	K	U	R	Ž	C
F	E	E	A	Ý	F	Ě	A	R	D	G	K	G	E	R	Í
S	B	D	L	T	V	C	E	S	J	B	O	E	F	N	A
H	O	Z	I	Ú	S	V	C	P	R	I	N	X	Á	M	O
Ř	N	L	K	Í	G	Á	A	L	G	T	S	V	G	N	U
E	I	U	V	A	S	Š	Z	Á	U	I	O	T	O	E	R
U	T	I	I	E	D	A	I	T	O	C	L	M	I	G	Š
T	A	O	D	R	N	O	L	K	N	Ž	I	B	T	N	U
I	A	P	I	D	J	T	A	A	É	R	D	G	S	U	A
N	Š	Š	T	E	K	U	N	D	Á	O	A	G	A	O	N
M	W	S	A	N	L	I	E	O	T	P	C	D	Í	K	T
E	C	A	X	I	B	S	P	T	S	R	E	E	J	O	S
U	E	C	A	E	P	B	M	N	S	T	Ú	Š	V	R	O
T	R	J	R	T	S	N	E	O	A	T	R	O	M	Ú	C

Tab. 7 – 17 Osmisměrka

Řešení:

A	A	J	Á	S	T	S	O	N	T	A	L	P	S	Ý	T
S	Q	V	R	T	C	A	R	E	E	U	K	U	R	Ž	C
F	E	E	A	Ý	F	Ě	A	R	D	G	K	G	E	R	Í
S	B	D	L	T	V	C	E	S	J	B	O	E	F	N	A
H	O	Z	I	Ú	S	V	C	P	R	I	N	X	Á	M	O
Ř	N	L	K	Í	G	Á	A	L	G	T	S	V	G	N	U
E	I	U	V	A	S	Š	Z	Á	U	I	O	T	O	E	R
U	T	I	I	E	D	A	I	T	O	C	L	M	I	G	Š
T	A	O	D	R	N	O	L	K	N	Ž	I	B	T	N	U
I	A	P	I	D	J	T	A	A	É	R	D	G	S	U	A
N	Š	Š	T	E	K	U	N	D	Á	O	A	G	A	O	N
M	W	S	A	N	L	I	E	O	T	P	C	D	Í	K	T
E	C	A	X	I	B	S	P	T	S	R	E	E	J	O	S
U	E	C	A	E	P	B	M	N	S	T	Ú	Š	V	R	O
T	R	J	R	T	S	N	E	O	A	T	R	O	M	Ú	C

Tab. 7 – 18 Osmisměrka - řešení

ANUITA - splátka, jejíž výše se v průběhu splácení (po danou fixační dobu) nemění, je konstantní

BONITA - označuje schopnost klienta splácet své závazky

FIXACE - doba, po kterou se klientovi nemění úroková sazba

JISTINA – vypůjčená finanční částka bez započtení úroků

KONSOLIDACE - sloučení více úvěru do jednoho, čímž dochází ke snížení měsíční splátky

LIKVIDITA - schopnost objektu fungovat jako kupní a platební prostředek

PENALIZACE – peněžní postih, např. za předčasné splacení, za nesplacení úvěru v dané lhůtě

REFINANCOVÁNÍ – splacení původní hypotéky nově poskytnutou hypotékou

SOLVENTNOST - schopnost hradit své závazky

SPLÁTKA – pravidelná platba, kterou dlužník splácí svůj závazek

SPLATNOST – doba, do kdy je povinen plátce splatit úvěr

ÚMOR – měsíční splátka jistiny dluhu, jde o část splátky, o kterou se snižuje výše dlužné částky

ÚROK – peněžité odměna za zapůjčení peněz

ÚVĚR – suma prostředků, které věřitel dočasně předal dlužníkovi s podmínkou, že po uplynutí dohodnuté lhůty mu je musí vrátit zpět

ZÁSTAVA – nemovitost, byt, Záruka nutná k poskytnutí hypotečního úvěru

7.4 POJIŠTĚNÍ

Příklad 1

Následující tabulka charakterizuje různé druhy životních pojištění. Přiřaďte typ životního pojištění k dané charakteristice.

<i>Typ životního pojištění</i>	<i>Charakteristika životního pojištění</i>
	<ul style="list-style-type: none"> • Garantované minimální zhodnocení finančních prostředků • Garantovaná pojistná částka pro případ smrti nebo dožití • Lze uplatnit v daňovém přiznání • Nastavení pojištění nelze libovolně měnit
	<ul style="list-style-type: none"> • Není garantované minimální zhodnocení finančních prostředků • Není garantovaná pojistná částka při dožití • Lze uplatnit v daňovém přiznání • Nastavení pojištění lze libovolně měnit • Možnost aktivně měnit investiční strategii během trvání pojištění
	<ul style="list-style-type: none"> • Garantované minimální zhodnocení finančních prostředků • Garantovaná výplata sjednané pojistné částky • Nelze aktivně ovlivňovat tvorbu kapitálové hodnoty pojištění • Lze uplatnit v daňovém přiznání • Nastavení pojištění nelze libovolně měnit
	<ul style="list-style-type: none"> • Neobsahuje spořicí složku • Garantovaná pojistná částka pro případ smrti • Nelze uplatnit v daňovém přiznání • Sjednaná částka může být pevná nebo klesající

Tab. 7 – 19 Druhy životního pojištění

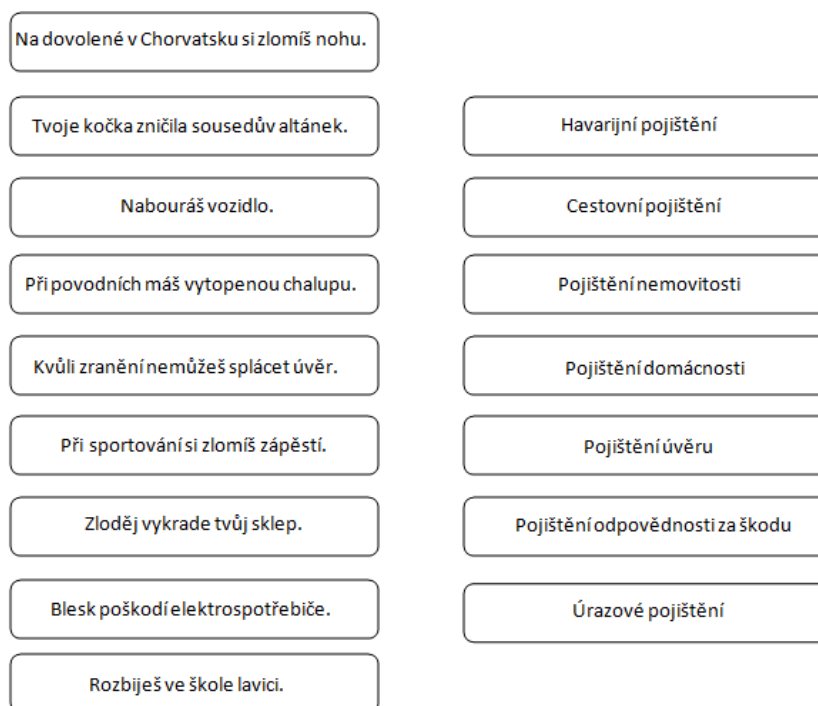
Řešení:

<i>Typ životního pojištění</i>	<i>Charakteristika životního pojištění</i>
KAPITÁLOVÉ pojištění	<ul style="list-style-type: none"> • Garantované minimální zhodnocení finančních prostředků • Garantovaná pojistná částka pro případ smrti nebo dožití • Lze uplatnit v daňovém přiznání • Nastavení pojištění nelze libovolně měnit
INVESTIČNÍ pojištění	<ul style="list-style-type: none"> • Není garantované minimální zhodnocení finančních prostředků • Není garantovaná pojistná částka při dožití • Lze uplatnit v daňovém přiznání • Nastavení pojištění lze libovolně měnit • Možnost aktivně měnit investiční strategii během trvání pojištění
DŮCHODOVÉ pojištění	<ul style="list-style-type: none"> • Garantované minimální zhodnocení finančních prostředků • Garantovaná výplata sjednané pojistné částky • Nelze aktivně ovlivňovat tvorbu kapitálové hodnoty pojištění • Lze uplatnit v daňovém přiznání • Nastavení pojištění nelze libovolně měnit
RIZIKOVÉ pojištění	<ul style="list-style-type: none"> • Neobsahuje spořicí složku • Garantovaná pojistná částka pro případ smrti • Nelze uplatnit v daňovém přiznání • Sjednaná částka může být pevná nebo klesající

Tab. 7 – 20 Druhy životního pojištění

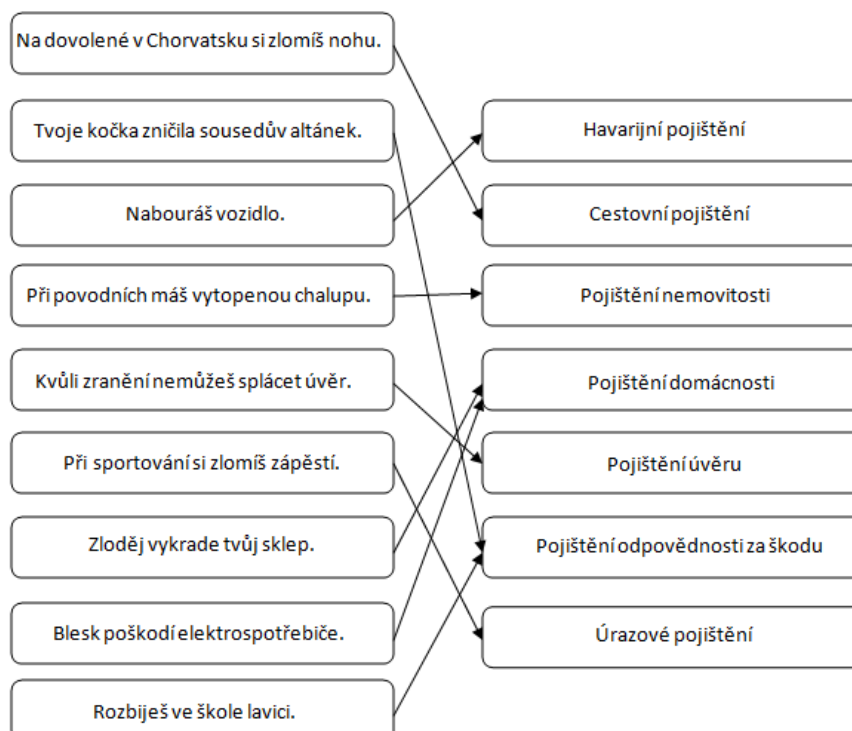
Příklad 2

Spojte čarami druhy pojištění a možné pojistné události

Obr. 7 – 4 Pojistné události

Řešení:

Obr. 7 – 5 Pojistné události - řešení

Příklad 3

Tým basketbalistek absolvoval letní soustředění nedaleko Benátek. Sára se hned při prvním přátelském utkání ošklivě zranila. Musela být sanitkou převezena do nemocnice v Benátkách, kde jí byla ošetřen podvrknutý kotník a protože si Sára stěžovala na bolest hlavy, byla jeden den hospitalizována na pozorování. Sáře byl vystaven následující účet:

Úkon	Částka
Převoz sanitkou	58 Euro
Vyšetření	184 Euro
Ošetření distorze hlezenního kloubu	305 Euro
Hospitalizace	210 x á 1 = 110 Euro
Medikamenty a rehabilitační pomůcky	157 Euro

Tab. 7 – 21 Účet za ošetření v italské nemocnici

Před odjezdem Sáře rodiče uzavřely cestovní pojištění proti úrazu tohoto rozsahu:

Úkon	Částka
Lékařské ošetření	300 000 Kč
Pobyt v nemocnici	700 000 Kč
Léky předepsané lékařem	100 000 Kč
Přepravu do nejbližšího zdravotnického zařízení a zpět do místa pojištěnce v zahraničí	20 000 Kč
Repatriace	150 000 Kč
Asistenční služba 24 hodin denně	-
Přivolání opatrovníka	30 000 Kč

Tab. 7 – 22 Cestovní pojištění proti úrazu

- Vypočítejte, kolik korun by Sára musela zaplatit, kdyby nebyla pojištěna?
- Určete, zda byl rozsah pojištění dostatečný a pokryl všechny úkony spojené se zraněním.
- Vypočítejte, kolik korun rodina ušetřila sjednáním tohoto pojištění, pokud víte, že denně za toto pojištění musela zaplatit 480 Kč. Pojištění je sjednané na 14 dní.

K řešení příkladu využijte internetu (zjištění aktuálního kurzu Eura, přeložení některých odborných názvů ...).

Řešení:

a) Dne 23.3.2014 byl kurz Eura 27,46 Kč

Úkon	Částka v Eurech	Částka v korunách
Převoz sanitkou	58 Euro	$58 \cdot 27,46 = 1\,593$ Kč
Vyšetření	184 Euro	$184 \cdot 27,46 = 5\,053$ Kč
Ošetření distorze hlezenního kloubu	305 Euro	$305 \cdot 27,46 = 8\,376$ Kč
Hospitalizace	$210 \times 1 = 110$ Euro	$210 \cdot 27,46 = 5\,766$ Kč
Medikamenty a rehabilitační pomůcky	157 Euro	$157 \cdot 27,46 = 4\,312$ Kč
CELKEM	914 Euro	25 099 Kč

Tab. 7 – 23 Účet za ošetření v zahraničí

Kdyby nebyla Sára pojištěna musela by zaplatit 25 099 Kč.

- a) Protože Sára měla speciální cestovní pojištění se zaměřením na aktivní sportování během pobytu v zahraničí (vyšší poplatky za pojištění), proto pojištění pokryje všechny úkony spojené se zraněním.
- b) Rodina za pojištění zaplatila $480 \cdot 14 = 6\,700$ Kč, tzn. pojištěním Sáry ušetřili $25\,099 - 6\,700 = 18\,399$ Kč.

Příklad 4

V následující osmisměrce najděte co nejvíce druhů pojištění (celkem je jich 13).

P	U	H	T	L	E	D	I	Z	O	V	F	A	R	O	U
L	R	A	S	T	O	U	B	R	A	O	Ž	N	U	D	Í
O	Z	Á	R	U	K	Y	U	A	U	P	I	B	K	S	N
N	I	N	V	A	L	I	D	I	T	Y	V	T	R	F	T
E	O	K	J	N	H	E	O	R	V	I	O	S	R	H	O
M	O	S	U	R	Í	T	V	B	T	A	T	Í	M	U	V
O	R	Ú	K	U	H	-	O	S	A	G	N	Š	R	Q	A
V	Á	Š	T	C	S	T	O	N	Ž	J	Í	Ě	R	Ý	R
I	X	N	E	G	D	N	S	C	I	A	V	T	O	U	D
T	Š	T	J	A	C	Í	B	R	H	Ú	R	Ř	H	C	Z
O	M	L	A	Á	K	U	A	Ř	A	R	S	N	Á	G	Í
S	J	W	M	B	Š	V	Á	J	Ě	A	A	Í	F	S	C
T	S	O	D	Ž	A	T	S	N	U	Z	S	N	T	N	O
I	D	T	B	H	R	V	Y	T	Á	U	A	R	Y	S	Í

Tab. 7 – 24 Osmisměrka

Řešení:

P	U	H	T	L	E	D	I	Z	O	V	F	A	R	O	U
L	R	A	S	T	O	U	B	R	A	O	Ž	N	U	D	Í
O	Z	Á	R	U	K	Y	U	A	U	P	I	B	K	S	N
N	I	N	V	A	L	I	D	I	T	Y	V	T	R	F	T
E	O	K	J	N	H	E	O	R	V	I	O	S	R	H	O
M	O	S	U	R	Í	T	V	B	T	A	T	Í	M	U	V
O	R	Ú	K	U	H	-	O	S	A	G	N	Š	R	Q	A
V	Á	Š	T	C	S	T	O	N	Ž	J	Í	Ě	R	Ý	R
I	X	N	E	G	D	N	S	C	I	A	V	T	O	U	D
T	Š	T	J	A	C	Í	B	R	H	Ú	R	Ř	H	C	Z
O	M	L	A	Á	K	U	A	Ř	A	R	S	N	Á	G	Í
S	J	W	M	B	Š	V	Á	J	Ě	A	A	Í	F	S	C
T	S	O	D	Ž	A	T	S	N	U	Z	S	N	T	N	O
I	D	T	B	H	R	V	Y	T	Á	U	A	R	Y	S	Í

Tab. 7 – 25 Osmisměrka - řešení

pojištění – vozidel, záruky, invalidity, zdravotní, životní, úrazu, budov, majetku, nemovitosti, právní ochrany, domácnosti, havarijní, úvěru

Příklad 5

Pan Klejn (45 let) žije sám se svými dvěma dcerami. Mladší Kačce je 12 let, starší Sára oslavila letos své osmnáctiny. Pan Klejn má strach, že v případě jeho smrti nebo úrazu s trvalými následky by se o své dcery nemohl postarat a zajistit jim dobrý vstup do života, proto se rozhodne uzavřít pojištění. V pojišťovně mu poradce nabídne následující varianty:

a) úrazové pojištění v tomto rozsahu: pojistná částka pro případ smrti z jakýchkoliv příčin 10 000,- Kč, pojistná částka pro případ smrti následkem úrazu 575 000,- Kč, pojistná částka pro případ trvalých následků úrazem 1 045 000,- Kč. Měsíční pojistné činí 724,- Kč po dobu 40 let. Úrazové pojištění přijde pana Klejna za 40 let na $12 \cdot 40 \cdot 724 = 347\,520$ Kč

b) rizikové životní pojištění na pojistnou částku 1 100 000,- Kč s měsíčním pojistným 536,- Kč po dobu 15 let.

c) kapitálové životní pojištění (pro případ smrti a dožití, poměr 1:1) s pojistnou částkou 981 000,- Kč, s měsíčním pojistným 4 731,- Kč a dobou pojištění 20 let.

Jakou variantu pojištění byste panu Klejnovi doporučili?

Poznámka:

Příklad byl namodelován za pomoci poradce společnosti Kooperativa (www.koop.cz)

Řešení:

V případě úrazového pojištění by pan Klejn byl dobře pojištěn pro případ smrti následkem úrazu (575 000 Kč) a pro případ trvalých následků úrazem (1 045 000 Kč). Ale pokud by zemřel z jakýchkoliv příčin, dostanou vyplaceno jeho dcery pouze 10 000 Kč, což by pro zaopatření obou dcer rozhodně nestačilo. Navíc tento druh pojištění neobsahuje spořicí složku, takže pokud by se pan Klejn dožil do konce

pojištění, nedostane od pojišťovny nic. Úrazové pojištění přijde pana Klejna za 40 let na $12 \cdot 40 \cdot 724 = 347\,520$ Kč.

Pokud by uzavřel rizikové pojištění a během 15 let by zemřel, tak pojišťovna garantuje vyplacení pro jeho dcery 1 100 000 Kč. Ovšem pokud by pan Klejn dožil do konce pojištění, nedostane od pojišťovny nic, protože tento druh pojištění neobsahuje spořicí složku. Za rizikové pojištění by zaplatil za 15 let $12 \cdot 15 \cdot 536 = 96\,480$ Kč.

Kapitálové životní pojištění pro případ smrti a dožití (1 : 1) znamená pro pana Klejna, že pokud zemře do jeho ukončení, tak dcery dostanou od pojišťovny sjednanou pojistnou částku 981 000 Kč. Stejnou nebo i vyšší (při dobrém hospodaření pojišťovny) částku obdrží pan Klejn při dožití do konce pojištění, protože kapitálové pojištění obsahuje i spořicí část. Za kapitálové životní pojištění zaplatí za 20 let $12 \cdot 20 \cdot 4\,731 = 1\,135\,440$ Kč.

Samostatná varianta úrazového pojištění pro pana Klejna není příliš výhodná, protože kdyby zemřel z jakéhokoliv jiného důvodu než je smrt způsobená úrazem, tak jeho dcery dostanou od pojišťovny pouze 10 000 Kč, které je nezajistí.

Pokud by se jednalo opravdu jen o případ zajištění budoucnosti svých dcer, stačila by kratší doba pojištění např. 15 let, kterou také pojišťovna nabízí za následujících podmínek - pojistná částka pro případ smrti z jakýchkoliv příčin 10 000 Kč, pojistná částka pro případ smrti následkem úrazu 421 500 Kč, pojistná částka pro případ trvalých následků úrazem 673 000 Kč. Měsíční pojistné činí 380 Kč. V tomto případě by měl tuto variantu zkombinovat s rizikovým pojištěním, které by dcerám garantovalo pro případ smrti navíc 1 100 000 Kč. Což by znamenalo, že by měsíčně platil $380 + 335 = 715$ Kč. V případě smrti z jakýchkoliv příčin by dcery dostaly $10\,000 + 1\,100\,000 = 1\,110\,000$ Kč, při smrti následkem úrazu dostanou $421\,500 + 1\,100\,000 = 1\,521\,500$ Kč a v případě trvalých následků úrazem 673 000 Kč.

Trochu jinou alternativou může být pro pana Klejna kapitálové životní pojištění, které obsahuje i spořicí složku, která zaručuje, že pokud se dožije konce spoření, tak obdrží minimálně 981 000 Kč. Záleží, zda měsíční splátka ve výši 4 731 Kč nezatíží přesměřili rodinný rozpočet samoživitele s 2 dcerami. K pojištění by musel přidat ještě produkt na

krytí rizika při dlouhodobé nebo trvalé neschopnosti vydělávat pro případ úrazu. Výhodou tohoto druhu pojištění je daňová uznatelnost. Ročně si může od základu daně odečíst 12 000,- Kč, tzn. že za rok by ušetřil $12\,000 \cdot 0,15 = 1\,800$ Kč. Za 20 let by daňová úspora činila $1\,800 \cdot 20 = 45\,000$ Kč. Daňová uznatelnost je jediné možná, kdyby v době výplaty pojištění panu Klejnovi bylo 60 a více let, tzn. pojistku by musel prodloužit minimálně o 5 let, další podmínky daňové znatelnosti (doba pojištění minimálně 5 let, minimální pojistná částka 70 000 Kč, osoba pojištěného je shodná s osobou plátce pojištění a plátce daně z příjmu) splňuje. Daňová uznatelnost u předcházejících dvou produktů (úrazové a rizikové pojištění) není možná.

Příklad 6

Z následujících přesmyček sestavte různé druhy pojištění a pojištění rozdělte na životní a neživotní. První písmenko v jednotlivých přesmyčkách je počáteční písmenko hledaných slov.

KÉVLOITPÁA
ÚÉVOZAR
DMÁSTINOOC
INESTVIÍČN
VZDIEOL
DDOÉVCHOŮ
CÍNOVTES
ZRUKÁY
RKIZOVÉI
ÚUĚVR

Řešení:

KÉVLOITPÁA	KAPITÁLOVÉ - životní
ÚÉVOZAR	ÚRAZOVÉ - neživotní
DMÁSTINOOC	DOMÁCNOSTI - neživotní
INESTVIÍČN	INVESTIČNÍ - životní
VZDIEOL	VOZIDEL - neživotní

DDOÉVCHOŮ

CÍNOVTES

ZRUKÁY

RKIZOVÉI

ÚUĚVR

DŮCHODOVÉ - životní

CESTOVNÍ - neživotní

ZÁRUKY - neživotní

RIZIKOVÉ - životní

ÚVĚRU - neživotní

7.5 PRÁVA SPOTŘEBITELE

Příklad 1

Vyberte pojmy, které souvisejí s ochranou práv spotřebitele a z písmen, která jsou na začátku vybraných bublin, sestavte slovo, které souvisí s ochranou práv spotřebitele.

Obr. 7 – 6 Ochrana práv spotřebitele

Řešení:

R E K L A M A C E

Obr. 7 – 7 Ochrana práv spotřebitele - řešení

Příklad 2

Škrtni nesprávné řešení

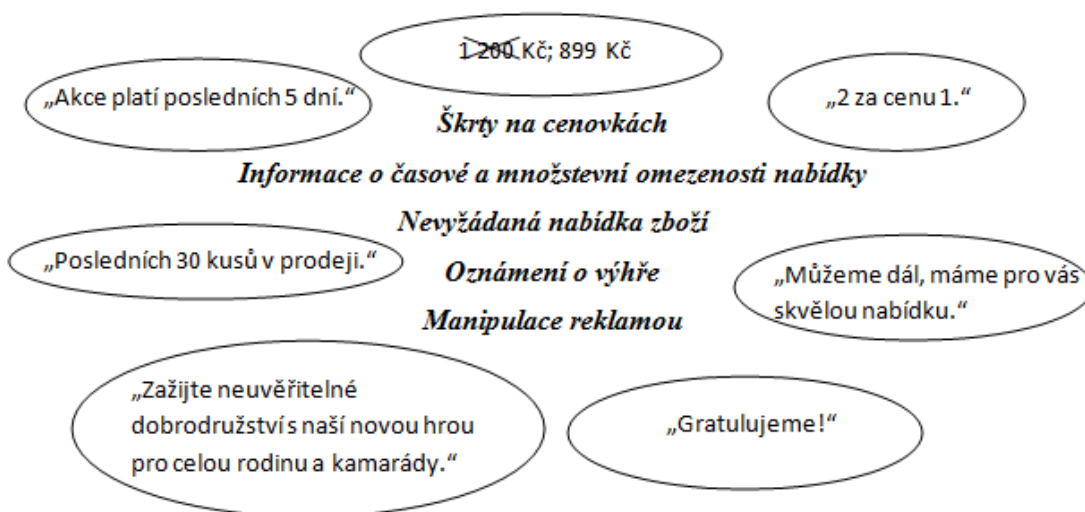
1. Minimální / maximální záruční doba spotřebního zboží je 2 roky.
2. K reklamaci je / není nutné předložit záruční list.
3. Účtenka musí / nemusí být potvrzena razítkem a podpisem prodávajícího.
4. Reklamovat zakoupené zboží musíme / nemusíme zakoupit jen na prodejně, kde jsme zboží zakoupili.
5. Náklady spojené s reklamací hradí / nehradí zákazník.
6. Maximální lhůta na vyřízení reklamace je 30 dní / 60 dní.
7. Zboží zakoupené na internetu můžeme / nemůžeme reklamovat.
8. Maximální záruční doba potravin je 1 týden / 8 dní.
9. Tzv. mokré potraviny lze / nelze prodávat po datu spotřeby.
10. Tzv. suché potraviny musí být označeny datem spotřeby / minimální trvanlivostí.

Řešení:

1. ~~Minimální~~ / maximální záruční doba spotřebního zboží je 2 roky.
2. K reklamaci ~~je~~ / není nutné předložit záruční list.
3. Účtenka musí / ~~nemusí~~ být potvrzena razítkem a podpisem prodávajícího.
4. Reklamovat zakoupené zboží ~~musíme~~ / nemusíme zakoupit jen na prodejně, kde jsme zboží zakoupili.
5. Náklady spojené s úspěšnou reklamací ~~hradí~~ / nehradí zákazník.
6. Maximální lhůta na vyřízení reklamace je 30 dní / ~~60 dní~~.
7. Zboží zakoupené na internetu můžeme / ~~nemůžeme~~ reklamovat.
8. Maximální záruční doba potravin je ~~1 týden~~ / 8 dní.
9. Tzv. mokré potraviny ~~lze~~ / nelze prodávat po datu spotřeby.
10. Tzv. suché potraviny musí být označeny ~~datem spotřeby~~ / minimální trvanlivostí.

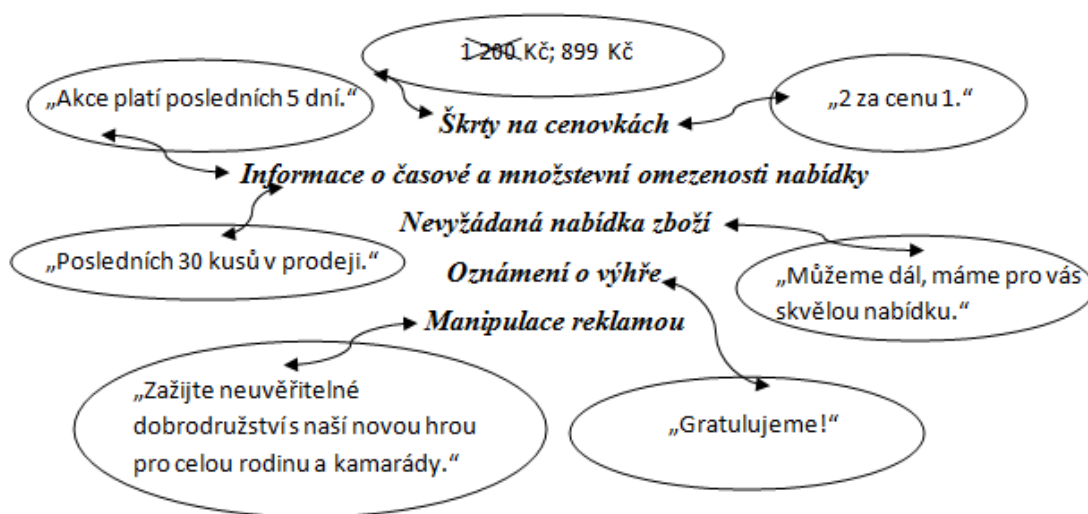
Příklad 3

Pospojujte odpovídající výroky a nekalé obchodní praktiky.

Obr. 7 – 8 Nekalé obchodní praktiky

Řešení:

Obr. 7 – 9 Nekalé obchodní praktiky - řešení

Příklad 4

Pokud jsou následující tvrzení chybná, chybu opravte a správné tvrzení napište.

1. Za kvalitu výrobku nese zodpovědnost majitel zboží.
.....
2. Záruční doba je delší u potravin než spotřebitelského zboží.
.....
3. O rozsahu, podmínkách a způsobu reklamace se musí zákazník informovat sám u výrobce nebo na internetu.
.....
4. Zákazník při uplatnění reklamace musí předložit doklad o zaplacení a záruční list.
.....
5. Pokud prodávající postupoval při reklamaci špatně, můžeme se obrátit na Státní zemědělskou a potravinářskou inspekci.
.....
6. Reklamace spotřebního zboží musí být vyřízena do 30 dní.
.....
7. Zboží můžeme reklamovat jen v prodejně, kde jsme výrobek zakoupili.
.....

Řešení:

1. Za kvalitu výrobku nese zodpovědnost **prodávající**.
2. Záruční doba je **kratší** u potravin než spotřebitelského zboží.
3. O rozsahu, podmínkách a způsobu reklamace se musí zákazníka informovat **prodejce**.
4. Zákazník při uplatnění reklamace musí předložit **jen** doklad o zaplacení.
5. Pokud prodávající postupoval při reklamaci špatně, můžeme se obrátit na **Českou obchodní inspekci**.
6. Reklamace spotřebního zboží musí být vyřízena do 30 dní. – **tvrzení je správné**
7. Zboží můžeme reklamovat **v jakékoliv prodejně téže firmy**, kde jsme výrobek zakoupili.

8. DALŠÍ PŘÍKLADY K PROCVIČENÍ

8.1 SPOTŘEBITELSKÉ ÚVĚRY

Příklad 1

Pan Novák chce uzavřít spotřebitelský úvěr na koupi nového počítače v hodnotě 18 000,- Kč. Banka mu nabízí tři varianty úvěrů se splacením za 1 rok a poplatkem za uzavření smlouvy ve výši 150,- Kč. Varianta A nabízí jednorázové splacení ve výši 20 000,- Kč. Varianta B nabízí úvěr se splacením ve dvou splátkách po 10 000,- Kč (splacení splátky vždy po půl roce). Varianta C počítá se splacením ve 4 splátkách po 5 000,- Kč (splacení splátky vždy čtvrtletně). Na základě výpočtu roční procentové sazby nákladů (RPSN) určete, jaká varianta je pro pana Nováka nejvýhodnější?

[RPSN u varianty A činí 12,045%, varianty B činí 16,487%, varianty C činí 20,212%.]

Příklad 2

Paní Kuncipálová si chce koupit novou myčku nádobí za 7 000,- Kč. Úvěrová společnost jí nabídla spotřebitelský úvěr za následujících podmínek: po dobu 6 měsíců bude splácet 1 500,- Kč, za vedení účtu společnosti zaplatí 50,- Kč měsíčně, za schválení žádosti o úvěr 350,- Kč. Vypočítejte, jaká je výše RPSN u tohoto úvěru?

[RPSN tohoto úvěru činí 236,202 %.]

Příklad 3

Manželé Lošákovi si na koupi automobilu rozhodli vzít spotřebitelský úvěr ve výši 300 000,- Kč. Úvěrová společnost jim nabídla půjčku za následujících podmínek: měsíčně po dobu 10 let budou splácet 3 000,- Kč, za vedení účtu společnosti zaplatí 60,- Kč měsíčně, za schválení žádosti 0,9 % z vypůjčené částky, přičemž minimální výše poplatku za schválení úvěru je 2 800,-. Kolik zaplatí Lošákovi navíc na úrocích a poplatcích? Kolik celkově zaplatí manželé za tento úvěr?

[Lošákovi zaplatí navíc na úrocích a poplatcích 70 000,- Kč a celkově za úvěr budou muset uhradit 370 000,- Kč.]

Příklad 4

Pan Skála se rozhodl pro koupi nové sekačky a křovinořezu v celkové hodnotě 15 000,- Kč. Když hledal možnosti úvěru na tuto částku, našel nabídku od banky „Šetřeme s námi“, kteří nabízejí splacení po dobu 36 měsíců ve výši 455,- Kč. Poplatek za uzavření smlouvy činí 150,- Kč, za vedení úvěrového účtu zaplatí měsíčně 20,- Kč.

Úvěrová společnost „Půjčka bez zbytečných průtahů“ nabízí panu Skálovi splácení po dobu 48 měsíců s měsíční splátkou 390,- Kč. Poplatek za uzavření smlouvy činí 200,- Kč a poplatek za vedení účtu zaplatí 40,- Kč měsíčně.

Vypočítejte, kolik by musel splatit pan Skála za úvěr bance a kolik úvěrové společnosti? Na základě výpočtu rozhodněte, jaká nabídka je pro pana Skálu výhodnější?

[Za úvěr bance by zaplatil 17 250,- Kč. Za úvěr úvěrové společnosti by zaplatil 20 840,- Kč.

RPSN úvěru od banky je 9,85 % a RPSN úvěru od úvěrové společnosti činí 18,95 %. Na základě RPSN je výhodnější půjčka od banky.]

Příklad 5

Makovcovi se rozhodli pro rekonstrukci kuchyně ve výši 150 000,- Kč a v bance jim nabídli dvě možnosti spotřebitelských úvěrů:

a) účelový spotřebitelský úvěr ve výši 150 000,- Kč, se splácením po dobu 72 měsíců s měsíční splátkou ve výši 3 030,- Kč. Poplatek za poskytnutí úvěru je 1% z výše úvěru (minimálně 1 000,- Kč a maximálně 5 000,- Kč) a poplatek za správu úvěrového účtu činí 50,- Kč měsíčně.

b) neúčelový spotřebitelský úvěr ve výši 150 000,- Kč, se splácením po dobu 48 měsíců s měsíční splátkou ve výši 4 750,- Kč. Poplatek za poskytnutí úvěru je 1% z výše úvěru (minimálně 1 500,- Kč a maximálně 5 000,- Kč) a poplatek za správu úvěrového účtu činí 75,- Kč měsíčně.

1) Vysvětlete základní rozdíly účelového a neúčelového úvěru?

2) Bez výpočtu odhadněte, jaký druh úvěru bude výhodnější? Své rozhodnutí doložte výpočtem RPSN.

3) Kolik korun by museli Makovcovi zaplatit bance za jednotlivé druhy úvěrů?

[1] Účelový úvěr je poskytován na předem známý produkt. Protože je tento úvěr pro banku méně rizikový než neúčelový úvěr, má obvykle menší úrokovou míru, delší dobu splacení a vyšší maximální výši úvěru. U neúčelového úvěru není předem stanoveno, na co bude využit, můžeme jej využít na financování čehokoliv.

2) Na základě předchozích údajů o účelové a neúčelové úvěru můžeme odhadovat, že výhodnější bude účelový spotřebitelský úvěr. Neúčelový úvěr by se Makovcovým vyplatil, pokud by dokázali ušetřit – např. při různých slevových akcích a ušetřené peníze potom mohli využít na cokoliv. RPSN účelového úvěru činí 15,232 %. RPSN neúčelového úvěru činí 26,604 %.

3) Při účelovém spotřebitelském úvěru by Makovcovi zaplatili 223 260,-Kč. U neúčelového spotřebitelského úvěru zaplatí Makovcovi 233 100,- Kč.]

Příklad 6

Společenství vlastníků odhlasovalo zateplení a novou fasádu panelového domu. Dle výměry bytu se na celkové rekonstrukci mají Drnkovi podílet částkou 200 000,- Kč. Protože nedávno kupovali novou zahradu u města, touto částkou nedisponují a jsou nuceni si vypůjčit. Na domovní schůzi jim v případě nutnosti půjčky byla doporučena banka Nový sen a rozdány propagační letáky s následujícími nabídkami:

Nový sen = dostupná rekonstrukce bytu či domu pro všechny*				
<i>Výše úvěru</i>	<i>splatnost 24 měsíců</i>	<i>splatnost 48 měsíců</i>	<i>splatnost 72 měsíců</i>	<i>Roční úroková míra</i>
<i>100 000 Kč</i>	5 240 Kč	3 912 Kč	2 376 Kč	Od 9,75 %
<i>200 000 Kč</i>	10 480 Kč	5 824 Kč	4 352 Kč	
<i>300 000 Kč</i>	15 720 Kč	8 736 Kč	7 128 Kč	
<i>400 000 Kč</i>	20 960 Kč	11 648 Kč	9 504 Kč	
Splátka neobsahuje poplatek za poskytnutí úvěru ve výši 1 700,- Kč a poplatek za správu úvěrového účtu 100 Kč.				

*RPSN od 18,25 %

Tab. 8 – 1 Nabídka společnosti Nový sen

- a) Vypočítejte celkovou výši úvěru za 24, 48 a 72 měsíců?
 b) Poradte Drnkovým, která doba splatnosti je pro ně nejvýhodnější? Vezměte v úvahu, že Drnkovi jsou státní zaměstnanci a mají dvě dospívající dcery.

[a] Drnkovi bance zaplatí za úvěr po dobu 24 měsíců částku ve výši 255 620,- Kč, za 48 měsíců částku 286 052,- Kč a za 72 měsíců částku 322 244,- Kč.

b) Vezmeme-li v úvahu situaci Drnkových, že své úspory vyčerpali na koupi zahrady a protože jejich platy ve státním sektoru nebudou umožňovat z rodinného rozpočtu měsíčně zaplatit 10 480,- Kč, navíc se musí postarat o své 2 dospívající dcery, doporučili bychom jim úvěr s nejnižší možnou splátkou 4 352,- Kč po dobu 72 měsíců. Naše doporučení podporuje i výše RPSN, která je u úvěru na 72 měsíců nejnižší 18,84 % (u úvěru na 24 měsíců je RPSN 28,06 %, za 48 měsíců činí RPSN 20,71 %).]

Příklad 7

Holubovi se rozhodli pro rekonstrukci střechy a výměnu oken jejich rodinného domu. Společnost jim rekonstrukci vyčíslila na 200 000,- Kč. Tuto sumu nemají k dispozici, a proto se rozhodují mezi 2 nabídkami z reklamních letáků:

1. varianta

Výhodné úvěry bez zbytečných poplatků*				
Výše úvěru	splatnost 24 měsíců	splatnost 48 měsíců	splatnost 72 měsíců	Roční úroková míra
100 000 Kč	5 240 Kč	3 018 Kč	2 376 Kč	Od 9,75 %
200 000 Kč	10 480 Kč	5 824 Kč	4 850 Kč	
300 000 Kč	15 720 Kč	8 736 Kč	7 128 Kč	
400 000 Kč	20 960 Kč	11 648 Kč	9 504 Kč	

*RPSN od 18,25 %

Tab. 8 – 2 1. varianta úvěru

2. varianta

Naše úvěry s nejnižšími splátkami na trhu*				
Výše úvěru	splatnost 24 měsíců	splatnost 48 měsíců	splatnost 72 měsíců	Roční úroková míra
100 000 Kč	5 340 Kč	2 912 Kč	2 275 Kč	Od 11,1 %
150 000 Kč	8 010 Kč	4 518 Kč	3 705 Kč	
200 000 Kč	10 680 Kč	6 024 Kč	4 780 Kč	
250 000 Kč	13 350 Kč	7 530 Kč	5 975 Kč	
Splátka neobsahuje poplatek za poskytnutí úvěru ve výši 1 000,- Kč a poplatek za správu úvěrového účtu 210,- Kč.				

*RPSN od 19,25 %

Tab. 8 – 3 2. varianta úvěru

- Holubovi si nemohou dovolit příliš zatížit rodinný rozpočet, proto se rozhodli pro splácení po dobu 72 měsíců, vypočítejte náklady na úvěr u obou nabídek. Rozhodněte jaká z nabídek je výhodnější.
- Na rekonstrukci novomanželům přispějí rodiče 100 000 Kč, vypočítejte, jaká varianta úvěrů je pro Holubovi nejvýhodnější, pokud víme, že si mohou dovolit měsíčně zaplatit až 3 000,- Kč?
- Porovnejte nejvýhodnější produkt z úkolu za a) a b).

[a) Náklady za 1. variantu činí 349 200,- Kč a výše RPSN je 22,55 %, Náklady za 2. variantu jsou 355 960,- Kč a RPSN činí 24,309 %. Z výpočtu vyplývá, že výhodnější je 1. varianta i když uvedená výše splátky byla vyšší, ale byly v ní započteny i poplatky.

b) Z první varianty nabídky mohou využít úvěr se splatností 72 měsíců, jehož RPSN činí 21,54 %. Z druhé varianty nabídky mohou volit z úvěrů se splatností 48 měsíců s RPSN 24,535 % a z úvěru se splatností 72 měsíců s RPSN ve výši 24,417 %. Nejvýhodnější je úvěr se splácením 72 měsíců s měsíčními splátkami 2 376,- Kč.

c) Při vzájemném porovnání vychází jako výhodnější půjčka ve výši 100 000 Kč, se splácením 72 měsíců s měsíčními splátkami 2 376,- Kč.]

Příklad 7

Pavel se rozhodl, že koupí svého nového automobilu zafinancuje uzavřením úvěru, ale protože této problematice nerozumí, myslel si, že využije on-line kalkulačku, aby si vybral ten nejvýhodnější úvěr. Na základě údajů, které znal, vyplnil políčka v on-line kalkulačce, ale když klikl na tlačítko „SPOČÍTEJ“, zobrazilo se „Problém aplikace, snažíme se problém v co nejkratší době odstranit. Omlouváme se za potíže.“

Na základě údajů, které Pavel zadal, pomozte Pavlovi spočítat, kolik zaplatí za jednotlivé úvěry a jaký z nich je výhodnější.

1. nabídka úvěru

Kalkulačka pro snadný výpočet výše spotřebitelského úvěru		
Výše úvěru	<input type="text" value="350 000"/>	Kč
Perioda splátek:	<input type="text" value="měsíční"/>	
Počet splátek	<input type="text" value="60"/>	Kč
Výše splátky:	<input type="text" value="6 550"/>	Kč
Poplatek za uzavření smlouvy:	<input type="text" value="400"/>	Kč
Jiné pravidelné náklady spojené s čerpáním úvěru	<input type="text" value="500"/> Kč	<input type="text" value="ročně"/>
CELKEM zaplatíte:	<input type="text"/>	
RPSN:	<input type="text"/>	

Obr. 8 – 1 Spotřebitelský úvěr 1

2. nabídka úvěru

Kalkulačka pro snadný výpočet výše spotřebitelského úvěru		
Výše úvěru	<input type="text" value="350 000"/>	Kč
Perioda splátek:	<input type="text" value="pololetní"/>	
Počet splátek	<input type="text" value="10"/>	Kč
Výše splátky:	<input type="text" value="39 750"/>	Kč
Poplatek za uzavření smlouvy:	<input type="text" value="600"/>	Kč
Jiné pravidelné náklady spojené s čerpáním úvěru	<input type="text" value="500"/> Kč	<input type="text" value="ročně"/>
CELKEM zaplatíte:	<input type="text"/>	
RPSN:	<input type="text"/>	

Obr. 8 – 2 Spotřebitelský úvěr 2

[Za první nabídku Pavel zaplatí 395 540,- Kč, této nabídce odpovídá RPSN ve výši 5,086 %. Za druhou nabídku Pavel zaplatí 400 600,- Kč, této nabídce odpovídá RPSN ve výši 5,149 %. Podle výše RPSN můžeme rozhodnout, že výhodnější je první nabídka.]

8.2 SPLÁTKOVÝ PRODEJ

Příklad 1

Pan Ředina je náruživým sportovcem a chce si pořídit nové sjezdové lyže. V prodejně se mu nejvíce líbily lyže za 35 000,- Kč, což je více než předpokládal. V obchodě mu nabídli různé varianty splátkového prodeje.

Vypočítejte, kolik by pan Ředina musel zaplatit za jednotlivé varianty splátkového prodeje - „1/10“, „10+“, „0 % + 11 x 10%“.

[Za variantu „1/10“ zaplatí 38 500,- Kč. Za variantu „10+“ zaplatí 42 000,- Kč. Za variantu „11 x 10%“ zaplatí 38 500,- Kč.]

Příklad 2

Jana při cestě do práce na billboardu zahlédla nabídku na splátkový prodej „Zdarma 6“, kde stálo, že splátky jsou bez jakýchkoliv úroků, akontace 0,- Kč, navýšení 0,- Kč, RPSN 0% a s jednorázovým splacením úvěru za 6 měsíců. Za těchto podmínek Jana neváhala a rozhodla se pořídit si nový notebook v hodnotě 33 500,- Kč. Druhý den byla v obchodě potěšena, když jí prodavač sdělil, že doba splatnosti může být 36 měsíců a bez váhání a podrobného prostudování smlouvu podepsala. Po 2 měsících jí přišel dopis, že neuhradila 1. splátku. Až nyní čte smlouvu, kde stojí, že opravdu při splacení do 6 měsíců je akontace 0,- Kč i celkové navýšení 0,-Kč, ale pokud tuto variantu uzavře na 36 měsíců je akontace 0,-Kč, ale měsíčně musí splácet 4% ze zapůjčené částky.

Vypočítejte, o kolik více zaplatí Jana, než kdyby si vzala úvěr jen na 6 měsíců.

[Jana zaplatí o 14 740,- Kč více.]

Příklad 3

Pan Vrchlavský si chce pořídit domácí kino v hodnotě 39 500,- Kč. Má možnost získat požadovanou částku:

a) jako spotřebitelský úvěr od banky, s měsíční splátkou ve výši 1 145,- Kč, úrokovou mírou 5,39 %, dobou splatnosti 3 roky, poplatkem za schválení úvěru 500,- Kč a měsíčním poplatkem za vedení účtu ve výši 35,- Kč

b) od splátkové společnosti, která nabízí variantu „10+“ na 22 měsíců nebo „Zdarma 6“ na 36 měsíců

Vypočítejte, kolik by pan Vrchlavský zaplatil bance nebo splátkové společnosti?

Jaký úvěr je pro pana Vrchlavského nejvýhodnější?

[Bance by musel pan Vrchlavský splatit 42 980,- Kč. Pokud by zvolil variantu “10+”, zaplatil by 47 400,- Kč. Varianta “Zdarma 6” by znamenala splacení 56 880,- Kč.

Nejvýhodnější je bankovní úvěr, protože má nejnižší RPSN ve výši 8,096 % .]

Příklad 4

Němcovi se rozhodli pro koupi nových kuchyňských elektrospotřebičů v celkové hodnotě 75 000,- Kč. Protože nečekali tak vysokou částku, chybí jim 35 000,- Kč, tuto částku mohou získat

a) jako spotřebitelský úvěr od banky, s měsíční splátkou ve výši 820,- Kč, úrokovou mírou 5,39 %, dobou splatnosti 4 roky, poplatkem za schválení 400,- Kč a poplatkem za vedení účtu 30,- Kč měsíčně.

b) od nebankovní společnosti za následujících podmínek měsíční splátka 1 600,-Kč, dobou splatnosti 2 roky, poplatkem za schválení 500,- Kč a poplatkem za vedení účtu 100,- Kč měsíčně.

c) od splátkové společnosti, která nabízí variantu „1/10“

Jaké je navýšení u jednotlivých variant úvěrů?

Jaký úvěr je pro Němcovi nejvýhodnější?

[Němcovi by museli bance uhradit za spotřebitelský úvěr 41 200,- Kč, RPSN tohoto úvěru činí 8,669 %. Nebankovní společnosti by Němcovi museli splatit 41 300,- Kč, tomuto úvěru odpovídá RPSN ve výši 18,094 %. Splátkové společnosti by zaplatili 38 500,- Kč. Nabídce „1/10“ odpovídá RPSN ve výši 26,27%.

Na základě RPSN můžeme říci, že nejvýhodnější je úvěr nabízený bankou.]

Příklad 5

Petr dnes píše test z finanční matematiky a jeden ze zadaných úkolů je následující:

Na základě svých znalostí splátkového prodeje doplňte chybějící údaje v tabulce:

Navýšení/varianty	1/10	10 +	0 % + 11 x 10%	Zdarma 6
Vypůjčená částka	10 000 Kč	34 000 Kč		100 000 Kč
Akontace		3 400 Kč		
Měsíční splátka				
Doba splatnosti		22 měsíců	11 měsíců	36 měsíců
Celkem k zaplacení				
Navýšení	11 000 – 10 000 = 1 000 Kč		85 800 – 78 000 = 7 800 Kč	
RPSN	26,27 %		21, 31 %	

Tab. 8 – 4 Splátkový prodej

Pomozte Petrovi tabulku vyplnit.

Řešení:

Navýšení/varianty	1/10	10 +	0 % + 11 x 10%	Zdarma 6
Vypůjčená částka	10 000 Kč	34 000 Kč	78 000 Kč	100 000 Kč
Akontace	$0,1 \cdot 10\,000$ = 1 000 Kč	$0,1 \cdot 34\,000$ = 3 400 Kč	0 Kč	0 Kč
Měsíční splátka	$0,1 \cdot 10\,000$ = 1 000 Kč	$0,05 \cdot 34\,000$ = 1 700 Kč	$0,1 \cdot 78\,000$ = 7 800 Kč	0,04 · 100 000 = 4 000 Kč
Doba splatnosti	10 měsíců	22 měsíců	11 měsíců	36 měsíců
Celkem k zaplacení	$10 \cdot 1\,000$ + 1 000 = 11 000 Kč	$22 \cdot 1\,700$ + 3 400 = 40 800 Kč	$11 \cdot 7\,800 + 0$ = 85 800 Kč	$36 \cdot 4\,000 + 0$ = 144 000 Kč

Navýšení	11 000 – 10 000 = 1 000 Kč	40 800 – 34 000 = 6 800 Kč	85 800 – 78 000 = 7 800 Kč	144 000 – 100 000 = 44 000Kč
RPSN	26,27 %	24,14 %	21,31 %	28,64 %

Tab. 8 – 5 Splátkový prodej

8.3 HYPOTEČNÍ ÚVĚRY

Příklad 1

Manželé Rákosníčkovi si vzali klasickou hypotéku ve výši 2 100 000,- Kč na postavení malého rodinného domu. Hypotéku budou splácet po dobu 25 let. Měsíční splátka činí 10 100,- Kč při úroku 3,13 % p.a., který mají garantovaný fixací po celou dobu splácení (25 let). Za schválení úvěru si banka účtuje 0,9 % ze zapůjčené částky (minimálně 7 000,- Kč, maximálně 25 000,- Kč), za vedení účtu 1700,- Kč ročně, za odhad tržní ceny domku 6 200,- Kč a 5 000,- Kč ročně za pojištění domu. Kolik manželé zaplatí celkem za hypotéku?

[Manželé Rákosníčkovi zaplatí za hypotéku 3 222 600,- Kč.]

Příklad 2

Pan Slimák si vzal hypoteční úvěr ve výši 550 000,- Kč na rekonstrukci bytu. Ke splácení zvolil variantu splácení s měsíční splátkou 18 000,- Kč po dobu 36 měsíců, tomu odpovídá výše úroku 10,98 %. Za schválení úvěru si banka účtuje 0,8 % ze zapůjčené částky (minimálně 5 000,- Kč, maximálně 25 000,- Kč), vedení účtu za 1 000,- Kč ročně, za odhad tržní ceny domku 10 200,- Kč a 7 500,- Kč ročně za pojištění domu. Kolik pan Slimák zaplatí na nákladech?

[Pan Slimák zaplatí na nákladech 138 700,- Kč (pozn. Banky do výše nákladů na hypotéku nezapočítávají výši úvěru).]

Příklad 3

Nikola si vzala hypoteční úvěr na koupi nového bytu ve výši 800 000 Kč. Hypoteční úvěr bude splácet 15 let s roční splátkou 98 078,31 Kč a úrokovou mírou 8,8 %. Vypracujte umořovací plán (za 1 období počítejte 1 rok, i když v běžné praxi je využíván 1 měsíc). Na základě vypracovaného plánu určete období, ve kterém je úmor větší než úrok. Předpokládejme roční úrokové období.

Řešení:

Umořovací plán				
období	anuita	úrok	úmor	zůstatek
0				800 000,00
1	98 078,31	70 400,00	27 678,31	772 321,69
2	98 078,31	67 964,31	30 114,00	742 207,69
3	98 078,31	65 314,28	32 764,03	709 443,66
4	98 078,31	62 431,04	35 647,27	673 796,40
5	98 078,31	59 294,08	38 784,22	635 012,17
6	98 078,31	55 881,07	42 197,24	592 814,94
7	98 078,31	52 167,71	45 910,59	546 904,34
8	98 078,31	48 127,58	49 950,73	496 953,62
9	98 078,31	43 731,92	54 346,39	442 607,23
10	98 078,31	38 949,44	59 128,87	383 478,36
11	98 078,31	33 746,10	64 332,21	319 146,14
12	98 078,31	28 084,86	69 993,45	249 152,70
13	98 078,31	21 925,44	76 152,87	172 999,83
14	98 078,31	15 223,98	82 854,32	90 145,50
15	98 078,31	7 932,80	90 145,50	0

Tab. 8 – 6 Umořovací plán

Z tabulky vyplývá, že v prvních 9 letech je úrok větší než úmor.

Příklad 4

Rodina Zochova bude potřebovat na rekonstrukci chalupy 750 000,- Kč. Úřednice jim nabídla 2 možnosti – hypoteční úvěr a americkou hypotéku.

Hypoteční úvěr by spláceli 20 let při úroku 4,89 % p.a. a měsíční splátce 4 904,- Kč, poplatek za schválení úvěru je 0,9 % z vypůjčené částky (minimálně 6 000,- Kč, maximálně 25 000,- Kč), poplatek za vedení účtu 100,- Kč/měsíc. 5 300,- Kč zaplatí za odhad tržní ceny bytu a každoročně 2 800,- Kč za pojištění bytu.

Americkou hypotéku by spláceli 10 let při úroku 4,39 % p.a. a měsíční splátce 7 733,- Kč, poplatek za schválení úvěru je 0,87 % z vypůjčené částky (minimálně 10 000,- Kč, maximálně 35 000,- Kč), poplatek za vedení účtu 150,- Kč/měsíc. 3 100,- Kč zaplatí za odhad tržní ceny bytu a každoročně 4 300,- Kč za pojištění bytu.

Vypočítejte, na kolik vyjde rekonstrukce v případě klasického hypotečního úvěru a americké hypotéky.

Pokud mohou Zochovi využít daňovou úsporu, vypočítejte, jaká bude její výše?

[Klasický hypoteční úvěr vyjde Zochovi na 1 269 010,- Kč. Za americkou hypotéku zaplatí 1 002 060,- Kč.

U klasického hypotečního úvěru mohou na daňové úspoře ušetřit 64 044,- Kč. U americké hypotéky není daňová úspora možná.]

Příklad 5

Petra se rozhodla vycestovat na studijní a pracovní pobyt do USA v celkové hodnotě 350 000,- Kč. Na pokrytí těchto nákladů může využít americkou hypotéku, s tím že po dobu 5 let bude měsíčně platit 7 028,- Kč s úrokovou sazbou 7,59%. Poplatek za schválení úvěru je 0,78 % z vypůjčené částky (minimálně 5 000,- Kč, maximálně 20 000,- Kč), poplatek za vedení účtu je započten v měsíční splátce. 3 400,- Kč zaplatí za odhad tržní ceny bytu a každoročně 6 900,- Kč za pojištění bytu.

Nebo se rozhodne pro spotřebitelský úvěr, který by splácela 5 let s měsíční splátkou 8 190,- Kč. Poplatek za schválení půjčky činí 0,73 % (minimální výše je 500,- Kč) a za vedení účtu zaplatí 110,- Kč měsíčně. RPSN činí 15,66 %.

Vypočítejte, na kolik by vyšla americká hypotéka a spotřebitelský úvěr? Rozhodněte, jaká půjčka je pro Petru výhodnější.

[Za spotřebitelský úvěr zaplatí 500 555,- Kč a za hypotéku 464 580,- Kč. Protože doba splácení je stejná, můžeme o výhodnosti rozhodnout výší úvěru, tzn. výhodnější pro Petru je vzít si americkou hypotéku.]

Příklad 6

Na základě popisu ve sloupcích doplňte názvy produktů – neúčelový spotřebitelský úvěr, klasický hypoteční úvěr a americká hypotéka. Porovnejte produkty mezi sebou a napište jejich hlavní výhody a nevýhody.

<ul style="list-style-type: none"> • Neúčelový úvěr • Minimální výše hypotéky se pohybuje od 100 000 Kč – 300 000 Kč • Maximální výše hypotéky je 70 % tržní ceny zastavené nemovitosti, ale může být i vyšší • Je zajištěna zástavním právem k nemovitosti (která se nachází na území ČR, členského státu EU nebo jiného státu v rámci EHP), i rozestavěné • Doba splatnosti 1 - 25 let • Úroková sazba se pohybuje 5,5 % - 9 % • Nelze použít jako odečitatelnou položku ze základu daně 	<ul style="list-style-type: none"> • Neúčelový úvěr • Minimální výše úvěru se pohybuje od 10 000 Kč – 20 000 Kč • Maximální výše se pohybuje obvykle kolem 400 000 Kč daného produktu a způsobu zajištění) • Může být i bez zajištění • Doba splatnosti 2 - 10 let • Úroková sazba se pohybuje 7 % - 27 % • Nelze použít jako odečitatelnou položku ze základu daně 	<ul style="list-style-type: none"> • Účelový úvěr • Minimální výše se pohybuje od 100 000 Kč – 300 000 Kč • Maximální výše je 70 % až 100 % tržní ceny zastavené nemovitosti, obvykle 85 % • Je zajištěna zástavním právem k nemovitosti (která se nachází na území ČR, členského státu EU nebo jiného státu v rámci EHP), i rozestavěné • Doba splatnosti 5 - 45 let • Úroková sazba se pohybuje 4,4 % - 87 % • Zaplacené úroky se dají využít jako odečitatelná položka ze základu daně z příjmů. Roční snížení až o 300 000 Kč
---	--	--

Tab. 8 – 7 Hypoteční úvěry a neúčelový spotřebitelský úvěr

Řešení:

Americká hypotéka	Neúčelový spotřebitelský úvěr	Klasický hypoteční úvěr
<ul style="list-style-type: none"> • Neúčelový úvěr • Minimální výše hypotéky se pohybuje od 100 000 Kč – 300 000 Kč • Maximální výše hypotéky je 70 % tržní ceny zastavené nemovitosti, ale může být i vyšší • Je zajištěna zástavním právem k nemovitosti (která se nachází na území ČR, členského státu EU nebo jiného státu v rámci EHP), i rozestavěné • Doba splatnosti 1 - 25 let • Úroková sazba se pohybuje 5,5 % - 9 % • Nelze použít jako odečitatelnou položku ze základu daně 	<ul style="list-style-type: none"> • Neúčelový úvěr • Minimální výše úvěru se pohybuje od 10 000 Kč – 20 000 Kč • Maximální výše se pohybuje obvykle kolem 400 000 Kč daného produktu a způsobu zajištění) • Může být i bez zajištění • Doba splatnosti 2 - 10 let • Úroková sazba se pohybuje 7 % - 27 % • Nelze použít jako odečitatelnou položku ze základu daně 	<ul style="list-style-type: none"> • Účelový úvěr • Minimální výše se pohybuje od 100 000 Kč – 300 000 Kč • Maximální výše je 70 % až 100 % tržní ceny zastavené nemovitosti, obvykle 85 % • Je zajištěna zástavním právem k nemovitosti (která se nachází na území ČR, členského státu EU nebo jiného státu v rámci EHP), i rozestavěné • Doba splatnosti 5 - 45 let • Úroková sazba se pohybuje 4,4 % - 87 % • Zaplacené úroky se dají využít jako odečitatelná položka ze základu daně z příjmů. Roční snížení až o 300 000 Kč

Tab. 8 – 8 Hypoteční úvěry a neúčelový spotřebitelský úvěr

Největší výhody klasického hypotečního úvěru jsou:

- nejnižší úroková míra
- nejdelší průměrná doba splatnosti
- možnost odečitatelnosti ze základu daní

Největší nevýhody klasického hypotečního úvěru jsou:

- účelovost úvěru
- zajištění nemovitostí

Největší výhody neúčelového spotřebitelského úvěru:

- neúčelovost úvěru
- snazší a rychlejší získání úvěru (obecné dokumenty, doložení dostatečně vysokého příjmu x hypoteční úvěr – obecné dokumenty, doklady o příjmu a majetkových poměrech, doklady o závazcích a pohledávkách, doklady k nemovitosti, zvláštní dokumenty (dle využití úvěru – koupě, stavba a rekonstrukce, splacení jiného úvěru)

Největší nevýhody neúčelového spotřebitelského úvěru:

- nejvyšší úroková míra
- nejkratší průměrná doba splatnosti
- nemožnost odečitatelnosti ze základu daní

Americká hypotéka je kompromisem mezi klasickým hypotečním úvěrem a neúčelovým spotřebitelským úvěrem. Tvoří přechod délkou splatnosti a úrokovou mírou mezi hypotečním úvěrem a spotřebitelským úvěrem.

Společné s neúčelovým spotřebitelským úvěrem má – neúčelovost úvěru, neodčitatelnost ze základu daní. Společnými znaky s klasickým hypotečním úvěrem jsou nutnost ručení nemovitostí, přibližně stejná minimální a maximální výše úvěru.

Příklad 7

Z následujících přesmyček sestavte slova a slovní spojení týkající se hypotečních úvěrů a pojmy vysvětlete. První písmenko v jednotlivých přesmyčkách je počáteční písmenko hledaných slov.

KSIALÁKC HOPYÉTKA

DÍENGVIREŠ SAKTPÁL

RÍNEFNINAOCVÁ

PGORÍNSIVRE SKATÁLP

RÚMO

AKÁCIMER HÉTKAOYP

FXCAIE

PČNÍETOYPHEDŘ RVÚĚ

ÚKOVROÁ AMÍR

ATÍNINU AKÁTSPL

Řešení:

KSIALÁKC HOPYÉTKA

KLASICKÁ HYPOTÉKA

DÍENGVIREŠ SAKTPÁL

DEGRESIVNÍ SPLÁTKA

RÍNEFNINAOCVÁ

REFINANCOVÁNÍ

PGORÍNSIVRE SKATÁLP

PROGRESIVNÍ SPLÁTKA

RÚMO

ÚMOR

AKÁCIMER HÉTKAOYP

AMERICKÁ HYPOTÉKA

FXCAIE

FIXACE

PČNÍETOYPHEDŘ RVÚĚ

PŘEDHYPOTEČNÍ ÚVĚR

ÚKOVROÁ AMÍR

ÚROKOVÁ MÍRA

ATÍNINU AKÁTSPL

ANUITNÍ SPLÁTKA

KLASICKÁ HYPOTÉKA – účelový úvěr, který se využívá k financování bydlení nebo nemovitostí

DEGRESIVNÍ SPLÁTKA - Splátka, která s počtem splátek postupně klesá (=klesající splátka)

REFINANCOVÁNÍ – splacení původní hypotéky nově poskytnutou hypotékou

PROGRESIVNÍ SPLÁTKA - Splátka, která s počtem splátek postupně narůstá
(=rostoucí splátka)

ÚMOR – je měsíční splátka jistiny

AMERICKÁ HYPOTÉKA - Hypotéka, u které můžete použít prostředky na cokoli

FIXACE – je doba, po kterou se klientovi nemění úroková sazba

PŘEDHYPOTEČNÍ ÚVĚR - je úvěr poskytnutý na účely, které umožňují jeho pozdější přeměnu na úvěr hypoteční.

ÚROKOVÁ MÍRA - je procentní poměr úroku k jistině

ANUITNÍ SPLÁTKA – je splátka, jejíž výše se v průběhu splácení (po danou fixační dobu) nemění, je konstantní

8.4 POJIŠTĚNÍ

Příklad 1

Jindřiška dostala jako domácí úkol vyplnění následující tabulku. Při hodině finanční gramotnosti ovšem nedávala pozor a ani si nepsala poznámky o životním pojištění. Poradte Jindřišce, zda daná vlastnost pro konkrétní druh životního pojištění platí či neplatí.

<i>Vlastnosti</i>	<i>Kapitálové</i>	<i>Investiční</i>	<i>Důchodové</i>	<i>Rizikové</i>
<i>Krytí rizika (smrti)</i>				
<i>Garantované zhodnocení</i>				
<i>Tvorba kapitálové hodnoty</i>				
<i>Daňová uznatelnost</i>				
<i>Aktivní ovlivňování výnosu</i>				
<i>Flexibilita</i>				

Tab. 8 – 9 Druhy životního pojištění

Řešení:

<i>Vlastnosti</i>	<i>Kapitálové</i>	<i>Investiční</i>	<i>Důchodové</i>	<i>Rizikové</i>
<i>Krytí rizika (smrti)</i>	Platí	Platí	Neplatí	Platí
<i>Garantované zhodnocení</i>	Platí	Neplatí	Platí	Neplatí
<i>Tvorba kapitálové hodnoty</i>	Platí	Platí	Platí	Neplatí
<i>Daňová uznatelnost</i>	Platí	Platí	Platí	Neplatí
<i>Aktivní ovlivňování výnosu</i>	Neplatí	Platí	Neplatí	Neplatí
<i>Flexibilita</i>	Neplatí	Platí	Neplatí	Neplatí

Tab. 8 – 10 Druhy životního pojištění – řešení

Příklad 2

Rodiče Novotných postavili každému ze svých dvou synů totožné rodinné domy. Vysvětlete, jak je možné, že Petr za pojištění rodinného domu zaplatí více než jeho bratr Pavel, přestože domy jsou stejné.

[Výši pojistného ovlivňují tyto faktory – výše pojistné částky, výše spoluúčasti, místo, kde se nemovitost nachází, úroveň zabezpečení nemovitosti, četnost placení pojistného, bonusy.]

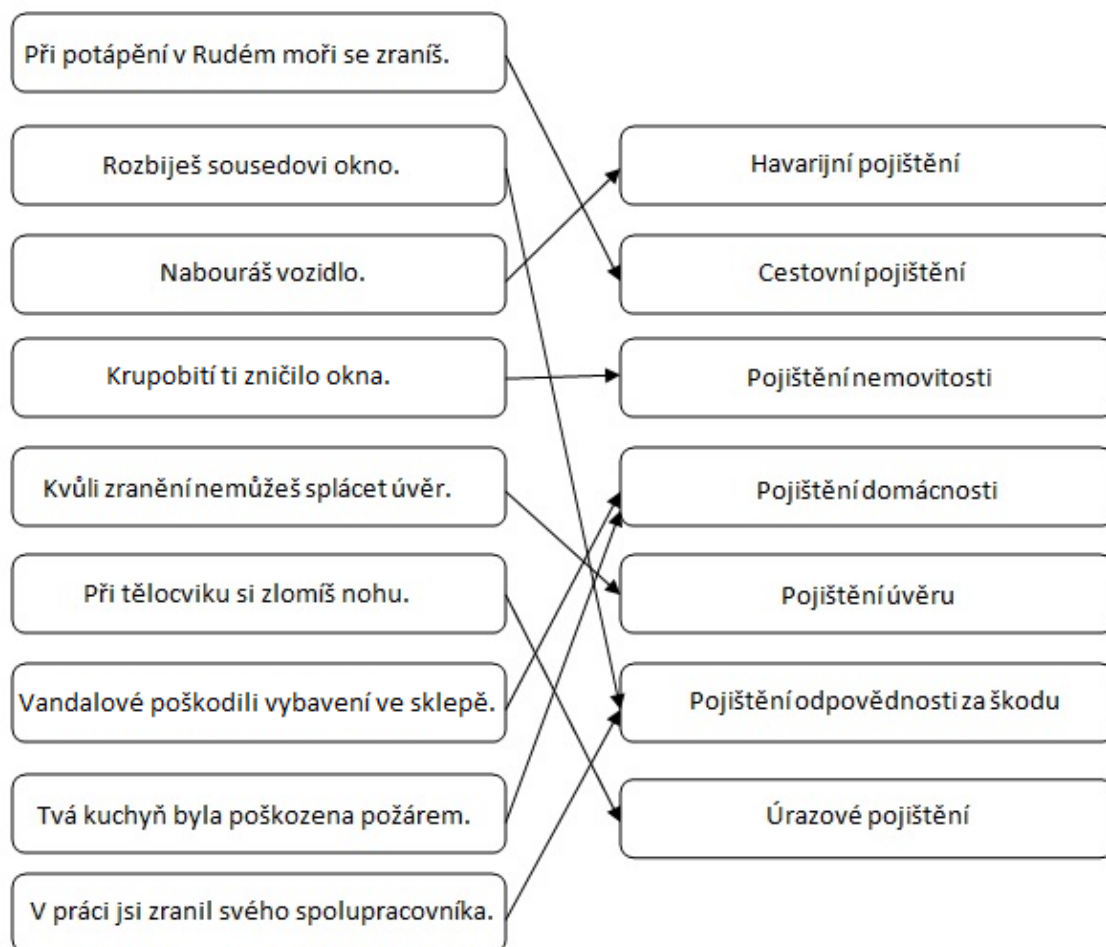
Příklad 3

Spojte čarami druhy pojištění a možné pojistné události

Při potápění v Rudém moři se zraníš.		
Rozbiješ susedovi okno.		Havarijní pojištění
Nabouráš vozidlo.		Cestovní pojištění
Krupobití ti zničilo okna.		Pojištění nemovitosti
Kvůli zranění nemůžeš splácet úvěr.		Pojištění domácnosti
Při tělocviku si zlomíš nohu.		Pojištění úvěru
Vandalové poškodili vybavení ve sklepě.		Pojištění odpovědnosti za škodu
Tvá kuchyň byla poškozena požárem.		Úrazové pojištění
V práci jsi zranil svého spolupracovníka.		

Obr. 8 – 3 Pojistné události

Řešení:

Obr. 8 – 4 Pojistné události - řešení

Příklad 4

Rozdělte uvedená pojištění na zákonná (povinná) a dobrovolná pojištění.

Sociální pojištění osob, rizikové životní pojištění, investiční důchodové pojištění, zdravotní pojištění osob, pojištění odpovědnosti za škodu z provozu motorového vozidla, pojištění ušlého výdělku, pojištění pracovních úrazů a nemocí z povolání, pojištění nemovitosti.

<i>povinná pojištění</i>	<i>dobrovolná pojištění</i>

Tab. 8 – 11 Povinná a dobrovolná pojištění

Řešení:

<i>povinná pojištění</i>	<i>dobrovolná pojištění</i>
<ul style="list-style-type: none">• sociální pojištění osob• zdravotní pojištění osob• pojištění odpovědnosti za škodu z provozu motorového vozidla• pojištění pracovních úrazů a nemocí z povolání	<ul style="list-style-type: none">• rizikové životní pojištění• investiční důchodové pojištění• pojištění ušlého výdělku• pojištění nemovitostí

Tab. 8 – 12 Povinná a dobrovolná pojištění – řešení

Příklad 5

Zahrajte si na pojišťovacího agenta a odhadněte, na jakou částku, byste pojistili svůj pokojíček. Napište 10 věcí, které byste ve svém pokoji pojistili, a na jakou částku.

Poznámka:

Pojištění může být proti krádeži nebo proti zničení např. vytopením (to by se hradilo z pojistky toho, kdo Vás vytopil).

Protože je řešení individuální. Uvádíme jedno z možných řešení:

notebook	12 000 Kč
televizor	8 000 Kč
tablet	6 500 Kč
skříň	4 800 Kč
pohovka	3 900 Kč
postel	3 500 Kč
psací stůl	2 500 Kč
točící židle	1 500 Kč
koberec	1 200 Kč
MP3	1 100 Kč

CELKEM: **45 000 Kč**

Příklad 6

Pan Vrabec je samoživitel a pro případ, že by se mu něco stalo, chce zajistit svou třináctiletou dceru Radku. Počítá s tím, že dcera půjde na střední a vysokou školu. Proto se rozhodne pro pojištění na 15 let. Pro tento případ mu v bance nabídnou dva možné produkty:

- rizikové životní pojištění na pojistnou částku 658 000,- Kč s měsíčním pojistným 337,- Kč po dobu 15 let.
- kapitálové životní pojištění (pro případ smrti a dožití, poměr 1:1) s pojistnou částkou 698 000,- Kč, s měsíčním pojistným 3 091,- Kč a dobou pojištění 20 let.
 - Poradte panu Vrabcovi, jaký z nabídnutých produktů je pro něj výhodnější.
 - Jsou tyto produkty pro pana Vrabce dostačující?

Poznámka:

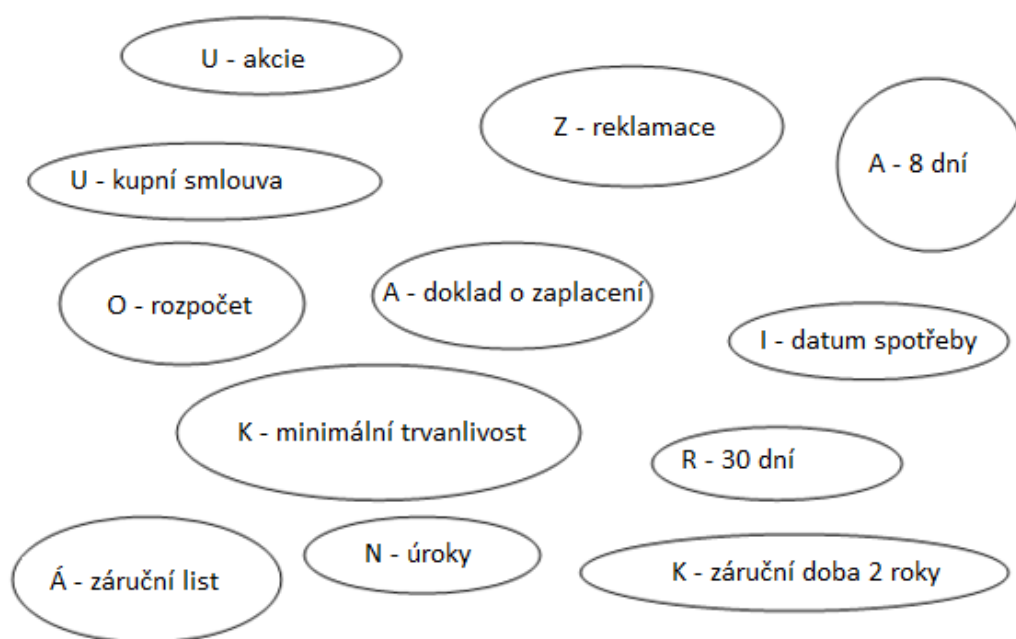
Příklad byl namodelován za pomoci poradce společnosti Kooperativa (www.koop.cz)

[Pokud jde panu Vrabcovi jen o zajištění Radky, stačí rizikové pojištění, za které během 15 let zaplatí 60 660,- Kč, ale pokud se dožije konce pojištění, nedostane nic (na rozdíl od kapitálového pojištění neobsahuje rizikové pojištění spořicí složku). Rizikové pojištění zajišťuje částku pouze pro případ smrti, ale doporučili bychom panu Vrabcovi uzavřít připojištění pro případ úrazu, či úrazu s trvalými následky. Mohli bychom doporučit panu Vrabcovi např. úrazové pojištění.]

8.5 PRÁVA SPOTŘEBITELE

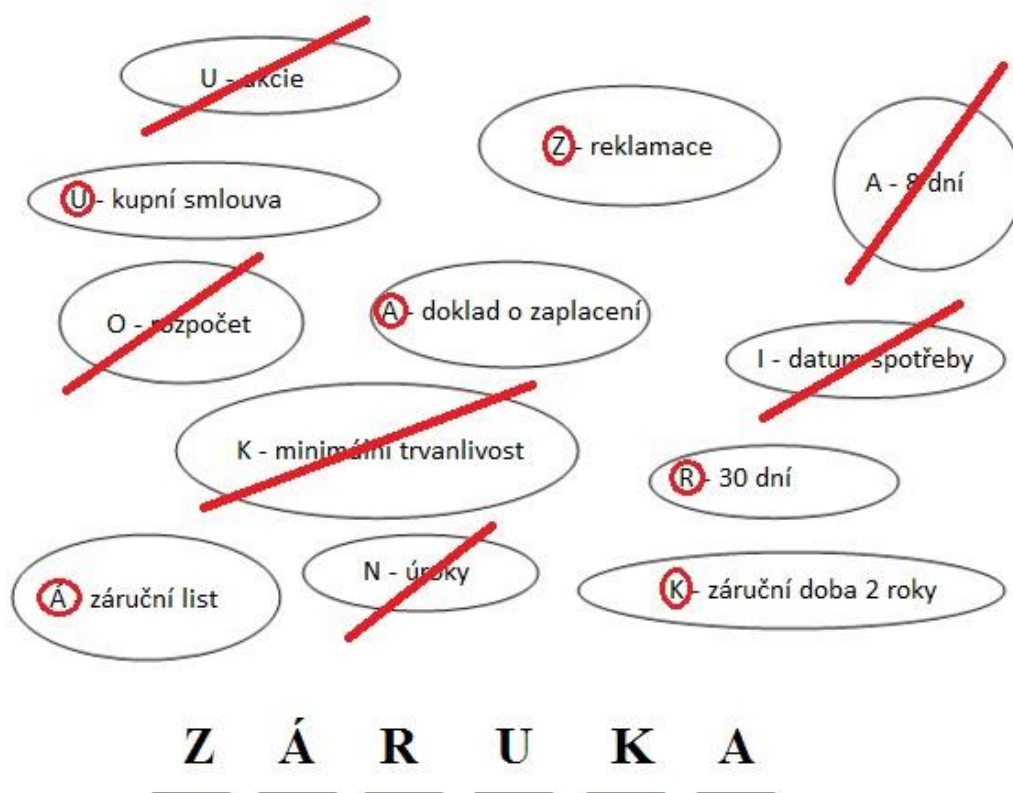
Příklad 1

Vyberte pojmy, které souvisejí s *reklamací spotřebního zboží* a z písmen, která jsou na začátku vybraných bublin, sestavte slovo, které souvisí s reklamací spotřebního zboží.

Obr. 8 – 5 Ochrana práv spotřebitele

Řešení:

Obr. 8 – 6 Ochrana práv spotřebitele - řešení

Příklad 2

Škrtni nesprávné řešení:

1. Potraviny s prošlým datem spotřeby se mohou / nemohou prodávat.
2. Aby byla reklamace uznána, smí /nesmí být zboží poškozené vinou zákazníka.
3. K reklamaci je / není nutné předložit doklad o zaplacení.
4. Náklady spojené s reklamací hradí / nehradí prodávající.
5. Při zrušení prodejny, kde jsme zboží zakoupili, máme / nemáme právo reklamovat výrobek v jiné provozovně téže firmy.
6. Reklamaci můžeme / nemusíme vyřizovat jen v případě, že ji vyřídíme s vedoucím prodejny.
7. Za kvalitu zboží ručí výrobce / prodejce.
8. Reklamace musí být vyřízena nejdříve / nejdéle do 30 dní.

Řešení:

1. Potraviny s prošlým datem spotřeby se ~~mohou~~/ nemohou prodávat.
2. Aby byla reklamáce uznána, ~~smí~~/nesmí být zboží poškozené vinou zákazníka.
3. K reklamaci je / ~~není~~ nutné předložit doklad o zaplacení.
4. Náklady spojené s reklamací hradí / ~~nehradí~~ prodávající.
5. Při zrušení prodejny, kde jsme zboží zakoupili, máme / ~~nemáme~~ právo reklamovat výrobek v jiné provozovně téže firmy.
6. Reklamaci můžeme / ~~nemusíme~~ vyřizovat jen v případě, že ji vyřídíme s vedoucím prodejny.
7. Za kvalitu zboží ručí ~~výrobce~~/ prodejce.
8. Reklamace musí být vyřízena ~~nejdříve~~ / nejdéle do 30 dní.

Příklad 3

Rozhodněte, kdo je v následujících situacích zodpovědný za zboží a napiš proč.

1. Petrovi měsíc po nákupu zčernala obrazovka u mobilního telefonu.
.....
2. Jana si ušpinila tričko, po vyprání na tričku zůstala skvrna.
.....
3. Jakub si přes internet objednal běžecké překážky, po převzetí zásilky zjistil, že některé překážky jsou popraskané.
.....
4. Romanovi se na nových běžeckých lyžích neustále samovolně rozepíná vázání.
.....
5. Nikola hrála basketbal u moře, míč nechala na pláži, a když se vrátila, našla míč prasknutý.
.....

Řešení:

1. Zodpovědnost je na straně prodávajícího, poškození obrazovky nevzniklo ze strany Petra, ale z nekvalitních součástí.

2. Za poškození trička je zodpovědná Jana, prodávající nenese zodpovědnost za poškození zboží způsobené kupujícím.
3. Vinu za poškození má prodávající, nedostatečně zabezpečil přepravu zboží.
4. Zodpovědnost je na straně prodávajícího, Roman nenese zodpovědnost za nekvalitní vázání.
5. Za zničení míče je zodpovědná Nikola, protože nechala míč na přímém slunci a ten rozpínáním plynů praskl.

Příklad 4

Z nabídky nekalých obchodních praktik vyberte tu, která odpovídá výroku v tabulce, a do tabulky napište písmeno, kterým je praktika označena.

- A - Škrty cen na cenovkách
- B - Informace o časové a množství omezenosti nabídky
- C - Nevyžádaná nabídka zboží
- D - Oznámení o výhře
- E - Manipulace reklamou

Situace	<u>Nekalá praktika</u>
„ Gratulujeme k výhře“	
„ Platí už jen 3 dny.“	
„ Nabízíme vám velmi výhodnou nabídku,“	
„I vy musíte mít nové <u>farby</u> , se kterými si budete hrát s kamarády.“	
„Můžeme Vám nabídnout naši skvělou akci“	
„ 3 za cenu 2.“	
800 Kč ; Nyní jen 699 Kč	

Tab. 8 – 13 Nekalé obchodní praktiky

Řešení:

Situace	<u>Nekalá</u> praktika
„ Gratulujeme k výhře“	D
„ Platí už jen 3 dny.“	B
„ Nabízíme vám velmi výhodnou nabídku,“	E
„I vy musíte mít nové <u>farby</u> , se kterými si budete hrát s kamarády.“	E
„Můžeme Vám nabídnout naši skvělou akci“	C
„ 3 za cenu 2.“	B
800 Kč ; Nyní jen 699 Kč	A

Tab. 8 – 14 Nekalé obchodní praktiky - řešení

9. ZÁVĚR

V této bakalářské práci jsem vytvořil sbírku řešených příkladů z finanční matematiky, která je zaměřena na spotřebitelské úvěry (bankovní, nebankovní), splátkový prodej, hypoteční úvěry (klasická hypotéka, americká hypotéka), pojištění a práva spotřebitele.

Sbírka vychází z RVP pro střední školy. Po prostudování teoretické části a řešených příkladů je student schopen: vybrat nejvýhodnější úvěrový produkt a zdůvodnit svou volbu, vysvětlit rozdíl mezi úrokovou sazbou a RPSN, posoudit způsob zajištění úvěru a vysvětlit, jak se vyvarovat předlužení, vybrat nejvýhodnější pojistný produkt s ohledem na dané potřeby, posoudit danou smlouvu, její možná rizika a vyvarovat se jim, vysvětlit, jak je možné uplatňovat práva spotřebitele.

Třetí část umožňuje žákovi dané učivo si procvičit na neřešených příkladech. Mimo klasických příkladů, které žák vyřeší na základě předložené teorie a dopočítání potřebných údajů, může také využít problémové příklady, jejichž vyřešení vyžaduje orientaci ve finančních produktech na trhu, jejich porovnání, výběr nejvýhodnějšího z nich a zkušenosti z praktického života. Úspěšné vyřešení některých úloh je založeno na žakově schopnosti práce s tabulkami a obrázky, na zpracování a interpretaci údajů z nich získaných. Na konci každého příkladu je v hranatých závorkách uvedené správné řešení příkladu.

Příklady také vedou k práci s tabulkovým procesorem Microsoft Excel či Internetem jako zdrojem aktuálních informací a možností využití různých platných on-line kalkulaček.

10. LITERATURA A ZDROJE

- [1] DVOŘÁKOVÁ, Zuzana a Luboš SMRČKA. *Finanční vzdělávání pro střední školy: se sbírkou řešených příkladů na CD*. 1. vyd. V Praze: C.H. Beck, 2011, 312 s. Beckovy ekonomické učebnice. ISBN 978-807-4000-089.
- [2] ODVÁRKO, Oldřich a Jiří KADLEČEK. *Matematika pro 7. ročník základní školy*. 1. vyd. Praha: Prometheus, 1999, 88 s. Učebnice pro základní školy (Prometheus). ISBN 80-719-6111-6.
- [3] RADOVÁ, Jarmila, Petr DVOŘÁK a Jiří MÁLEK. *Finanční matematika pro každého*. 8. rozš. vyd. Praha: Grada, 2013, 304 s. Finance (Grada). ISBN 978-80-247-4831-3.
- [4] PETRÁŠKOVÁ, Vladimíra a Zuzana HORVÁTHOVÁ. *Vybrané kapitoly z finanční gramotnosti*. 1. vyd. České Budějovice: Jihočeská univerzita, 2010, 133 s. ISBN 978-80-7394-233-5.
- [5] Petrášková, V., Hašek, R.: Úvod do financí.
<http://www.pf.jcu.cz/stru/katedry/m/uf/>
- [6] SKOŘEPA, Michal a Eva SKOŘEPOVÁ. *Finanční a ekonomická gramotnost pro základní školy a víceletá gymnázia*. Praha: Scientia, 2008. ISBN 978-80-86960-40-1.
- [7] TOMANČÁKOVÁ, Blanka. *Ochrana spotřebitele v praxi se vzory a příklady*. Praha: Linde, 2011. ISBN 978-80-7201-864-2.
- [8] CIPRA, Tomáš. *Praktický průvodce finanční a pojistnou matematikou*. Praha: Ekopress, 2005. ISBN 978-80-8611-991-5.
- [9] Úvěry a půjčky. Finance [online]. [cit. 2013-07-16].
Dostupné z: <http://www.finance.cz/uvery-a-pujcky/>
- [10] Co je to úvěr. [online]. [cit. 2013-07-16].
Dostupné z: <http://www.nejvyhodnejsipujcky.cz/co-je-to-uver>
- [11] Roční procentní sazba nákladů. Finexpert [online]. [cit. 2013-07-16].
Dostupné z: <http://finexpert.e15.cz/rocni-procentni-sazbu-nakladu-rpsn/?calc=1>
- [12] Spotřebitelské úvěry. Měsíc [online]. [cit. 2013-07-16].
Dostupné z: <http://www.mesec.cz/pujcky/spotrebitelske-uvery/>

- [13] Co je to spotřebitelský úvěr. Dtest [online]. [cit. 2013-07-17]. Dostupné z: <http://www.dtest.cz/nejcastejsi-problemy/co-je-to-spotrebitelsky-uver/78>
- [14] Nevýhody spotřebitelského úvěru. [online]. [cit. 2013-07-16]. Dostupné z: <http://www.spotrebitelsky-uver.net/nevyhody-spotrebitelskeho-uveru/>
- [15] Bankovní a nebankovní spotřebitelský úvěr, aneb čekají nás Vánoce. Peníze a my [online]. [cit. 2013-07-18].
Dostupné z: <http://www.penizeamy.cz/2012/pujcky/bankovni-a-nebankovni-spotrebitelsky-uver-aneb-cekaji-nas-vanoce.html>
- [16] Co je to spotřebitelský úvěr. Peníze [cit. 2013-07-16].
Dostupné z: <http://www.penize.cz/80271-co-je-to-spotrebitelsky-uver>
- [17] Splátkový prodej. Výplata [online]. [cit. 2013-10-24].
Dostupné z: <http://www.vyplata.cz/pujckyauvery/splatkovyprodej.php>
- [18] Splátkový prodej. Finance [online]. [cit. 2013-10-24].
Dostupné z: <http://www.finance.cz/uvery-a-pujcky/splatkovy-prodej/>
- [19] Hypotéky. Peníze [online]. [cit. 2013-12-05].
Dostupné z: <http://www.penize.cz/hypoteky>
- [20] Typy hypoték. Hypotéky online [online]. [cit. 2013-12-08].
Dostupné z: <http://www.hypoteky-online.cz/typy-hypotek/>
- [21] Srovnání klasických hypoték. Finance [online]. [cit. 2013-12-15]. Dostupné z: <http://www.finance.cz/bydleni/hypoteky/srovnani-klasickych-hypotek/>
- [22] Srovnání amerických hypoték. Finance [online]. [cit. 2013-12-05]. Dostupné z: <http://www.finance.cz/bydleni/hypoteky/srovnani-americkych-hypotek/>
- [23] Co je to americká hypotéka. Peníze [online]. [cit. 2014-01-11]. Dostupné z: <http://www.penize.cz/80270-co-je-americka-hypoteka>
- [24] Klakulátor FLEXI životního pojištění. Pojišťovna České spořitelny [online]. [cit. 2013-10-04]. Dostupné z: <http://www.pojistovnacs.cz/flexi/kalkulator/>
- [25] Pojištění. Finance [online]. [cit. 2013-12-04]. Dostupné z: <http://www.finance.cz/pojisteni/>
- [26] Výpočet RPSN pro spotřebitelský úvěr. Idnes [online]. [cit. 2013-07-28].
Dostupné z: http://kalkulacky.idnes.cz/cr_spotrebitelsky-uver-rpsn.php
- [27] Kalkulačka penzijního připojištění od roku 2013. Finexpert [online]. [cit. 2013-10-04]. Dostupné z: <http://finexpert.e15.cz/kalkulacka-penzijniho-pripojisteni-od-roku-2013/?calc=1>

- [28] Hypoteční kalkulačka. Idnes [online]. [cit. 2014-03-04].
Dostupné z: http://kalkulacky.idnes.cz/cr_hypotecni-kalkulacka.php
- [29] Pojištění nemovitosti nebo pojištění domácnosti? Jak vybrat správně. Jak na peníze [online]. [cit. 2014-04-11].
Dostupné z: <http://www.jaknapenize.eu/pojisteni-nemovitosti-nebo-pojisteni-domacnosti-ci-odpovednosti-za-skodu-jake-jsou-rozdily>
- [30] Slovníček pojmů – Hypotéka. Golem finance [online]. [cit. 2013-12-15].
Dostupné z: <http://www.golemfinance.cz/cz/slovnicek-pojmu-hypoteka?filter=slovník-pojmu-hypoteka&start=0>
- [31] Penzijní společnost České pojišťovny. [online]. [cit. 2013-10-04]. Dostupné z: <http://www.pfcp.cz/>
- [32] Srovnání účelových spotřebitelských úvěrů. Finance [online]. [cit. 2013-07-16]. Dostupné z: <http://www.finance.cz/uvery-a-pujcky/hotovostni-pujcky/srovnani-ucelovych-uveru/>
- [33] Srovnání neúčelových spotřebitelských úvěrů. Finance [online]. [cit. 2013-07-20]. Dostupné z: <http://www.finance.cz/uvery-a-pujcky/hotovostni-pujcky/srovnani-neucelovych-uveru/>
- [34] Úřední věstník Evropské unie. EUR-lex[online]. [cit. 2014-03-15].
Dostupné z: <http://eur-ex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2008:133:0066:0092:CS:PDF>
- [35] Úplné znění zákona č. 634/1992 Sb. o ochraně spotřebitele. Top normy [online]. [cit. 2014-03-15].
Dostupné z: http://top-normy.cz/users/files/predpisy/Zakon_634_1992.pdf